CRIV 55 **COM 762**

DE KAMER BE
LA CHAMBRE BE

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DE LA JUSTICE

COMMISSIE VOOR JUSTITIE

Mercredi

27-04-2022

Matin

Woensdag

27-04-2022

Voormiddag

N-VA	*Nieuw-Vlaamse Alliantie*
Ecolo-Groen	*Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen*
PS	*Parti Socialiste*
VB	*Vlaams Belang*
MR	*Mouvement Réformateur*
cd&v	*Christen-Democratisch en Vlaams*
PVDA-PTB	*Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique*
Open Vld	*Open Vlaamse Liberalen en Democraten*
Vooruit	*Vooruit*
Les Engagés	*Les Engagés*
DéFI	*Démocrate Fédéraliste Indépendant*
INDEP-ONAFH	*Indépendant - Onafhankelijk*

Abréviations dans la numérotation des publications :		*Afkortingen bij de nummering van de publicaties :*	
DOC 55 0000/000	*Document parlementaire de la 55e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif*	*DOC 55 0000/000*	*Parlementair stuk van de 55e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer*
QRVA	*Questions et Réponses écrites*	*QRVA*	*Schriftelijke Vragen en Antwoorden*
CRIV	*Version provisoire du Compte Rendu Intégral*	*CRIV*	*Voorlopige versie van het Integraal Verslag*
CRABV	*Compte Rendu Analytique*	*CRABV*	*Beknopt Verslag*
CRIV	*Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)*	*CRIV*	*Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)*
PLEN	*Séance plénière*	*PLEN*	*Plenum*
COM	*Réunion de commission*	*COM*	*Commissievergadering*
MOT	*Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)*	*MOT*	*Moties tot besluit van interpellaties (op beigekleurig papier)*

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be
e-mail : publications@lachambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail : publicaties@dekamer.be

SOMMAIRE

Interpellation de Katleen Bury à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Le traitement des dossiers de fraude à Bruxelles" (55000275I) 1
Orateurs: **Katleen Bury, Vincent Van Quickenborne**, vice-premier ministre et ministre de la Justice et de la Mer du Nord

Motions 3
Question de Sophie De Wit à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "La chambre de suivi des jeunes" (55026770C) 4
Orateurs: **Sophie De Wit, Vincent Van Quickenborne**, vice-premier ministre et ministre de la Justice et de la Mer du Nord

Question de Vanessa Matz à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "La condamnation de l'État belge à transférer un interné" (55026772C) 5
Orateurs: **Vanessa Matz, Vincent Van Quickenborne**, vice-premier ministre et ministre de la Justice et de la Mer du Nord

Questions jointes de 8
- Wouter Raskin à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Les quotas et marges de tolérance" (55026775C) 8
- Wouter Raskin à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "La suppression des marges de tolérance et des quotas" (55026881C) 8
Orateurs: **Wouter Raskin, Vincent Van Quickenborne**, vice-premier ministre et ministre de la Justice et de la Mer du Nord

Questions jointes et interpellation de 12
- Marijke Dillen à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Les maisons de détention" (55026806C) 12
- Marijke Dillen à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "L'exécution des courtes peines" (55000277I) 12
- Sophie De Wit à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Le point en ce qui concerne les maisons de détention" (55026968C) 12
- Sophie De Wit à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "La non-exécution des courtes peines d'emprisonnement" (55026982C) 12
- Sophie Rohonyi à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Le report de l'exécution des courtes peines et le sort des prisons bruxelloises" (55027018C) 12
Orateurs: **Marijke Dillen, Sophie De Wit, Sophie Rohonyi, Vincent Van**

INHOUD

Interpellatie van Katleen Bury aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De behandeling van fraudedossiers in Brussel" (55000275I) 1
Sprekers: **Katleen Bury, Vincent Van Quickenborne**, vice-eersteminister en minister van Justitie en Noordzee

Moties 3
Vraag van Sophie De Wit aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De jongerenopvolgingskamer" (55026770C) 4
Sprekers: **Sophie De Wit, Vincent Van Quickenborne**, vice-eersteminister en minister van Justitie en Noordzee

Vraag van Vanessa Matz aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De veroordeling van de Belgische Staat tot de overplaatsing van een geïnterneerde" (55026772C) 5
Sprekers: **Vanessa Matz, Vincent Van Quickenborne**, vice-eersteminister en minister van Justitie en Noordzee

Samengevoegde vragen van 8
- Wouter Raskin aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "Quota en tolerantiemarges" (55026775C) 8
- Wouter Raskin aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De afschaffing van de tolerantiemarges en quota" (55026881C) 8
Sprekers: **Wouter Raskin, Vincent Van Quickenborne**, vice-eersteminister en minister van Justitie en Noordzee

Samengevoegde vragen en interpellatie van 12
- Marijke Dillen aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De detentiehuizen" (55026806C) 12
- Marijke Dillen aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De uitvoering van korte straffen" (55000277I) 12
- Sophie De Wit aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De stand van zaken met betrekking tot de detentiehuizen" (55026968C) 12
- Sophie De Wit aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De niet-uitvoering van korte gevangenisstraffen" (55026982C) 12
- Sophie Rohonyi aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "Het uitstel v.d. uitvoering van korte gevangenisstraffen en de toekomst v.d. Brusselse gevangenissen" (55027018C) 12
Sprekers: **Marijke Dillen, Sophie De Wit, Sophie Rohonyi, Vincent Van**

Quickenborne, vice-premier ministre et ministre de la Justice et de la Mer du Nord

Motions 24

Questions jointes de 25
- Marijke Dillen à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Des ailes spécifiques pour délinquants sexuels dans les prisons" (55026820C) 25
- Katleen Bury à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Une analyse de risques uniforme et un suivi thérapeutique obligatoire pour les auteurs" (55026824C) 25

Orateurs: **Marijke Dillen, Katleen Bury, Vincent Van Quickenborne**, vice-premier ministre et ministre de la Justice et de la Mer du Nord

Questions jointes de 29
- Marijke Dillen à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Le projet pilote portant sur un programme de traitement de la toxicomanie à la prison de Gand" (55026821C) 29
- Marie-Christine Marghem à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "La drogue dans les prisons et le projet pilote à la prison de Gand" (55027250C) 29

Orateurs: **Marijke Dillen, Marie-Christine Marghem, Vincent Van Quickenborne**, vice-premier ministre et ministre de la Justice et de la Mer du Nord

Question de Marijke Dillen à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Le taux de suicide dans les prisons" (55026822C) 32

Orateurs: **Marijke Dillen, Vincent Van Quickenborne**, vice-premier ministre et ministre de la Justice et de la Mer du Nord

Questions jointes de 34
- Claire Hugon à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "La situation du Service des Tutelles pour les MENA et les candidatures en attente" (55026882C) 34
- Nathalie Gilson à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Le budget alloué aux tuteurs pour les réfugiés mineurs" (55027049C) 34

Orateurs: **Claire Hugon, Vincent Van Quickenborne**, vice-premier ministre et ministre de la Justice et de la Mer du Nord

Question de Claire Hugon à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Le travail pénitentiaire à Haren et la concurrence potentielle avec les ETA" (55026884C) 37

Orateurs: **Claire Hugon, Vincent Van Quickenborne**, vice-premier ministre et ministre de la Justice et de la Mer du Nord

Quickenborne, vice-eersteminister en minister van Justitie en Noordzee

Moties 24

Samengevoegde vragen van 25
- Marijke Dillen aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "Aparte afdelingen voor zedendelinquenten in de gevangenissen" (55026820C) 25
- Katleen Bury aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "Uniforme risicoanalyse en verplichte dadertherapie" (55026824C) 25

Sprekers: **Marijke Dillen, Katleen Bury, Vincent Van Quickenborne**, vice-eersteminister en minister van Justitie en Noordzee

Samengevoegde vragen van 29
- Marijke Dillen aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "Het proefproject 'Drugbehandelingsprogramma' in de gevangenis van Gent" (55026821C) 29
- Marie-Christine Marghem aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "Drugs in de gevangenis en het proefproject in de gevangenis van Gent" (55027250C) 29

Sprekers: **Marijke Dillen, Marie-Christine Marghem, Vincent Van Quickenborne**, vice-eersteminister en minister van Justitie en Noordzee

Vraag van Marijke Dillen aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De zelfdodingscijfers in de gevangenissen" (55026822C) 32

Sprekers: **Marijke Dillen, Vincent Van Quickenborne**, vice-eersteminister en minister van Justitie en Noordzee

Samengevoegde vragen van 34
- Claire Hugon aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De situatie bij de dienst Voogdij voor NBMV's en de hangende kandidaturen" (55026882C) 35
- Nathalie Gilson aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "Het budget voor voogden van minderjarige vluchtelingen" (55027049C) 35

Sprekers: **Claire Hugon, Vincent Van Quickenborne**, vice-eersteminister en minister van Justitie en Noordzee

Vraag van Claire Hugon aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De gevangenisarbeid in Haren en de mogelijke concurrentie met de maatwerkbedrijven" (55026884C) 37

Sprekers: **Claire Hugon, Vincent Van Quickenborne**, vice-eersteminister en minister van Justitie en Noordzee

Question de Vanessa Matz à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Le financement des peines alternatives" (55026896C) 39

Orateurs: **Vanessa Matz, Vincent Van Quickenborne**, vice-premier ministre et ministre de la Justice et de la Mer du Nord

Questions jointes de 42

- Vanessa Matz à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Les soins de santé en prison" (55026897C) 42
- Claire Hugon à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Le décès d'un détenu à la prison de Nivelles le 27 novembre 2021" (55026907C) 42
- Sophie Rohonyi à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Les soins de santé des détenus à la prison de Nivelles et le transfert des compétences" (55027022C) 42
- Khalil Aouasti à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Le décès d'un détenu à la prison de Nivelles" (55027079C) 42

Orateurs: **Vanessa Matz, Claire Hugon, Sophie Rohonyi, Vincent Van Quickenborne**, vice-premier ministre et ministre de la Justice et de la Mer du Nord

Vraag van Vanessa Matz aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De financiering van de alternatieve straffen" (55026896C) 39

Sprekers: **Vanessa Matz, Vincent Van Quickenborne**, vice-eersteminister en minister van Justitie en Noordzee

Samengevoegde vragen van 42

- Vanessa Matz aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De gezondheidszorg in de gevangenis" (55026897C) 42
- Claire Hugon aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "Het overlijden van een gedetineerde in de gevangenis van Nijvel op 27 november 2021" (55026907C) 42
- Sophie Rohonyi aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De gezondheidszorg voor gedetineerden in de Nijvelse gevangenis en de overheveling v.d. bevoegdheden" (55027022C) 42
- Khalil Aouasti aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De dood van een gedetineerde in de gevangenis van Nijvel" (55027079C) 42

Sprekers: **Vanessa Matz, Claire Hugon, Sophie Rohonyi, Vincent Van Quickenborne**, vice-eersteminister en minister van Justitie en Noordzee

COMMISSION DE LA JUSTICE

du

MERCREDI 27 AVRIL 2022

Matin

_____

COMMISSIE VOOR JUSTITIE

van

WOENSDAG 27 APRIL 2022

Voormiddag

_____

De openbare commissievergadering wordt geopend om 10.15 uur en voorgezeten door mevrouw Kristien Van Vaerenbergh.
La réunion publique de commission est ouverte à 10 h 15 et présidée par Mme Kristien Van Vaerenbergh.

De teksten die in cursief zijn opgenomen in het Integraal Verslag werden niet uitgesproken en steunen uitsluitend op de tekst die de spreker heeft ingediend.
Les textes figurant en italique dans le Compte rendu intégral n'ont pas été prononcés et sont la reproduction exacte des textes déposés par les auteurs.

01 Interpellatie van Katleen Bury aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De behandeling van fraudedossiers in Brussel" (55000275I)
01 Interpellation de Katleen Bury à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Le traitement des dossiers de fraude à Bruxelles" (55000275I)

01.01 **Katleen Bury** (VB): Mijnheer de minister, mijn interpellatie is niet aan bod gekomen voor de paasvakantie, toen daar al een debat over gevoerd is. Ze was wel tijdig ingediend, maar ze werd niet toegevoegd omdat er volgens uw kabinet op bepaalde subvragen nog geen antwoord kon worden geformuleerd. Ik apprecieerde het enorm dat u er verder werk van wou maken om de antwoorden daarop te zoeken.

Ik verzoek de diensten om mijn volledige interpellatie op te nemen in het verslag. Ik zal mijn vragen wel even stellen.

Mijnheer de minister, de speurders hebben de afgelopen zes maanden al 53 fraudedossiers niet behandeld. Bent u op de hoogte van het triagesysteem? Welke initiatieven neemt u om er op korte termijn voor te zorgen dat de federale gerechtelijke politie over voldoende manschappen beschikt om al die onderzoeken te voeren? Welke initiatieven zult u op korte termijn nemen om de gigantische achterstand in strafzaken bij het hof van beroep eindelijk aan te pakken?

Bijna maandelijks verschijnen er in de media berichten over grote personeelstekorten binnen de federale gerechtelijke politie, bijna evenveel wordt de belofte gedaan dat deze tekorten zullen verholpen worden.

Deze week was het Brussels parket wederom de protagonist.

Bij gebrek aan gespecialiseerde speurders heeft de federale gerechtelijke politie van Brussel de afgelopen zes maanden beslist al 53 dossiers van fraude en andere vormen van economische en financiële criminaliteit niet meer te onderzoeken, hetgeen wordt

01.01 **Katleen Bury** (VB): Mon interpellation sur ce thème n'a pas pu être ajoutée au débat avant les vacances de Pâques, étant donné que le cabinet du ministre n'avait pas encore pu formuler une réponse à toutes les sous-questions. C'est pourquoi elle n'est abordée qu'aujourd'hui.

Faute d'enquêteurs spécialisés, la police judiciaire fédérale (PJF) de Bruxelles a déjà décidé au cours des 6 derniers mois de ne plus enquêter sur 53 dossiers de fraude et autres formes de criminalité économique et financière. Alors que 103 enquêteurs travaillaient encore au parquet de Bruxelles en 2014, ils n'étaient plus que 87 en septembre 2021. La cour d'appel connaît également un arriéré gigantesque dans le traitement des affaires pénales.

Depuis le 12 octobre, le parquet est dès lors contraint d'appliquer un système de triage selon lequel les dossiers de criminalité économique et financière se voient attribuer un score de 1 (priorité)

bevestigd door de procureur-generaal van Brussel Johan Delmulle.

'Crime doesn't pay', maar onder meer in Brussel wordt er blijkbaar geregeld een uitzondering gemaakt. Reeds in september 2021 waarschuwde Delmulle dat het Brusselse gerecht gedwongen was scherpere keuzes te maken in de strijd tegen financiële, fiscale, economische en sociale misdrijven in de hoofdstad. In 2014 werkten er 103 speurders, op 1 september nog 87. Ook in het Hof van Beroep is de achterstand in strafzaken niet meer te overzien.

Sinds 12 oktober voegt het Brussels gerecht de daad bij het woord, en trieert ze elke maand alle dossiers van economisch-financiële criminaliteit die het parket of de onderzoeksrechter wil laten onderzoeken, waarbij er wordt gewerkt van score 1 (prioriteit), over 2 (routine), naar 3 (dossiers die niet langer worden onderzocht). De voorbije 6 maanden zijn al 290 lopende dossiers getrieerd, waarbij bij de laatste triageronde in februari en maart minstens de helft van de dossiers een score 3 kreeg.

50% van de aangegeven misdrijven die niet meer kan worden onderzocht. Waanzin. Ook elk Europees onderzoeksbevel of internationaal rechtshulpverzoek in economisch-financiële dossiers wordt niet meer automatisch uitgevoerd. België maakt zich - zoals stilaan de gewoonte is - wederom bijzonder populair in het buitenland. Maar alsof zelfs dat niet genoeg is vreest de procureur- generaal dat zelfs de dossiers waaraan een triagescore van twee werd gegeven niet meer, of niet meer binnen een redelijke termijn kan worden gevoerd.

De malaise is totaal.

1. Bent u op de hoogte van het voormelde ingevoerde triagesysteem? Wat vindt u daarvan? Hoe kunt u een straffeloosheid van 50% verdedigen in het algemeen en ten aanzien van de slachtoffers in het bijzonder?

2. Welke initiatieven gaat u nemen om op korte termijn ervoor te zorgen dat de federale gerechtelijke politie over voldoende manschappen beschikt om alle nodige onderzoeken te voeren, zowel ten aanzien van de financiële, economische, fiscale en sociale fraude enerzijds als ervoor te zorgen dat er voldoende personeel is om de Europese onderzoeksbevelen of internationale rechtshulpverzoeken te kunnen uitvoeren in de economisch-financiële dossiers? Gaat u een concreet stappenplan uitwerken om eindelijk een halte toe roepen aan deze vorm van straffeloosheid?

3. Welke initiatieven gaat u op korte termijn nemen om de gigantische achterstand in strafzaken in het Hof van beroep te Brussel eindelijk aan te pakken?

à 3, pour les dossiers sur lesquels on n'enquête plus. En février et mars, au moins la moitié des dossiers a déjà reçu un score 3. Même les décisions d'enquête européennes et les demandes internationales d'entraide judiciaire ne sont plus automatiquement exécutées. Le procureur général de Bruxelles craint que les dossiers ayant reçu un score 2 (routine) ne puissent plus non plus être traités dans un délai raisonnable.

Quelle est la position du ministre en ce qui concerne le système de triage qui a été instauré? Quelles initiatives prendra-t-il pour faire en sorte que la PJF puisse disposer d'effectifs suffisants pour mener toutes les enquêtes? Une feuille de route concrète sera-t-elle établie? Comment compte-t-il résorber le gigantesque arriéré judiciaire en matière pénale à la cour d'appel de Bruxelles?

01.02 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Mevrouw Bury, we hebben hier in de commissie voor Justitie op 30 maart al een uitgebreid debat over gevoerd, waarnaar ik wil verwijzen. Er kwamen toen heel veel vragen aan bod en ik heb toen vijf punten aangehaald. Ik denk dat de voorzitster het niet zou appreciëren mocht ik die nu allemaal herhalen. Ik verwijs dus zeker naar dat antwoord, maar ik kan er wel nog een en ander aan toevoegen.

01.02 **Vincent Van Quickenborne**, ministre: Je renvoie aux réponses que j'ai données lors du débat qui s'est tenu le 30 mars. J'y ajouterai toutefois quelques éléments.

En octobre 2020, 4 197 personnes travaillaient à la PJF; au 31 mars

Als men de capaciteit van de gerechtelijke pijler of FGP bekijkt, zijn we in oktober 2020 gestart met 4.197 mensen. Op 31 maart 2022 zaten we al aan 4.392 mensen, wat wil zeggen dat er ongeveer 200 bij zijn gekomen. Is dat voldoende? Waarschijnlijk niet. U hebt een punt wanneer u zegt dat er nood is aan meer gespecialiseerde speurders. We zullen daarover een debat voeren in de gemeenschappelijke commissie voor Binnenlandse Zaken en Justitie. Sommigen beweren dat het constant achteruitgaat, maar dat klopt dus niet. De cijfers liegen niet.

Ten tweede plannen we vijf bijkomende raadsheren voor het hof van beroep, boven op het wettelijke kader, drie bijkomende griffiers, negen administratieve deskundigen en zeven assistenten. Alles bij elkaar genomen gaat het om 24 bijkomende mensen bij het hof van beroep in Brussel. We doen zeker wel een inspanning om meer personeel te voorzien. We kunnen ons wel de vraag stellen of dat het enige is waarmee we het probleem zullen oplossen. Daarnaast hebben we ook inspanningen geleverd voor het proces in verband met de aanslagen, dat dit najaar zal starten.

We wachten de resultaten van de audit van de Hoge Raad af over het hof van beroep te Brussel. We hebben het rapport inmiddels ontvangen. Het hof van beroep heeft een maand de tijd gevraagd om erop te reageren. Zodra de reacties verwerkt zijn, zal het rapport openbaar worden gemaakt en zullen we erover kunnen debatteren. Ik ben het uiteraard met u eens dat de achterstand die zich daar voordoet onaanvaardbaar is.

01.03 **Katleen Bury** (VB): (…) U doet zeker inspanningen. Ook de gemeenschappelijke commissie, waarvoor ook collega Depoorter gepleit heeft, zal hopelijk enig soelaas bieden. Zal dat volstaan, gelet op de achterstand die we ook bij het hof van beroep zien? Daar vrees ik voor. Verder wachten we de audit van de Hoge Raad voor de Justitie af. Voor het overige verwijs ik naar de motie die ik heb ingediend.

2022, elles étaient 4 392, soit 200 de plus. Il va sans dire que nous avons besoin de davantage d'enquêteurs spécialisés. Nous débattrons également de ce sujet en commissions réunies de l'Intérieur et de la Justice.

Nous engagerons par ailleurs 24 personnes supplémentaires à la cour d'appel de Bruxelles: 5 conseillers supplémentaires, 3 greffiers, 9 experts administratifs et 7 assistants. En outre, nous consentons les efforts nécessaires à la préparation du procès des attentats terroristes.

Un audit du Conseil supérieur de la Justice sur le fonctionnement de la cour d'appel de Bruxelles est en cours également. Nous avons reçu le rapport, mais la cour d'appel a demandé de pouvoir disposer d'un mois pour y réagir. Ce rapport sera ensuite rendu public et nous pourrons en débattre.

01.03 **Katleen Bury** (VB): Je sais que le ministre fait beaucoup d'efforts, mais au vu de l'arriéré, suffiront-ils?

Moties
Motions

De **voorzitster**: Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Katleen Bury en luidt als volgt:
"De Kamer,
gehoord de interpellatie van mevrouw Katleen Bury
en het antwoord van de vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met Noordzee,
- overwegende dat de personeelsproblematiek bij de federale gerechtelijke politie, parketten en magistratuur al jarenlang een bijzonder groot probleem is;
- overwegende dat in het bijzonder wat het Brusselse gerecht betreft Procureur-Generaal Delmulle in september 2021 aan de alarmbel trok en stelde dat gelet op het prangende personeelstekort de parketten gedwongen werden om keuzes te maken in het vervolgingsbeleid;
- overwegende dat dit op zich geen bijzonderheid is, ware het niet dat er in casu sprake is van 50 % van de aangegeven economisch-financiële misdrijven die niet meer kunnen worden onderzocht, en er gevreesd wordt dat dit percentage alleen nog maar zal toenemen;
- overwegende dat straffeloosheid op dergelijke grote schaal niet alleen ongehoord is binnen een rechtstaat, maar bovendien allerhande vormen van misdrijven in de hand werkt;
- overwegende dat te meer elk Europees onderzoeksbevel of internationaal rechtshulpverzoek in economisch-financiële dossiers niet meer automatisch wordt uitgevoerd door de Brusselse federale

gerechtelijke politie;
vraagt de regering
op korte termijn de nodige maatregelen te nemen zodat de federale gerechtelijke politie over voldoende manschappen beschikt om alle nodige strafrechtelijke onderzoeken te voeren, zowel ten aanzien van de financiële, economische, fiscale en sociale fraude enerzijds als ervoor te zorgen dat er voldoende personeel is om de Europese onderzoeksbevelen of internationale rechtshulpverzoeken te kunnen uitvoeren in de economisch-financiële dossiers anderzijds."

Une motion de recommandation a été déposée par Mme Katleen Bury et est libellée comme suit:
"La Chambre,
ayant entendu l'interpellation de Mme Katleen Bury
et la réponse du vice-premier ministre et ministre de la Justice, chargé de la Mer du Nord,
- considérant que la problématique du personnel de la police judiciaire fédérale, des parquets et de la magistrature est un problème particulièrement important depuis des années;
- considérant que, particulièrement en ce qui concerne la justice bruxelloise, le procureur général Delmulle a tiré la sonnette d'alarme en septembre 2021 et a déclaré qu'au vu du manque de personnel, les parquets ont été contraints de faire des choix dans la politique de poursuite;
- considérant qu'il ne s'agit pas d'un cas particulier, si ce n'est que, dans ce cas, 50 % des délits économico-financiers déclarés ne peuvent plus faire l'objet d'une enquête, et il est à craindre que ce pourcentage ne fasse qu'augmenter;
- que cette impunité à si grande échelle est non seulement inouïe dans un État de droit, mais qu'elle encourage en plus toutes sortes de délits;
- considérant d'autant plus que toute décision d'enquête européenne ou toute demande d'entraide judiciaire internationale en matière économico-financière ne provient plus automatiquement de la police judiciaire fédérale de Bruxelles;
demande au gouvernement
d'adopter à court terme les mesures nécessaires pour que la police judiciaire fédérale dispose d'effectifs suffisants pour, d'une part, mener toutes les enquêtes pénales requises, tant en matière de fraude financière, économique, fiscale que sociale, et, d'autre part, s'assurer qu'il y a suffisamment de personnel pour pouvoir exécuter les décisions d'enquête européennes ou les demandes d'entraide judiciaire internationale en matière économico-financière."

Een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Katja Gabriëls.
Une motion pure et simple a été déposée par Mme Katja Gabriëls.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.
Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

02 Vraag van Sophie De Wit aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De jongerenopvolgingskamer" (55026770C)
02 Question de Sophie De Wit à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "La chambre de suivi des jeunes" (55026770C)

02.01 **Sophie De Wit** (N-VA): Mevrouw de voorzitster, mijnheer de minister, de jongerenopvolgingskamer (JOK) heeft onlangs haar eerste verjaardag gevierd. Het ziet ernaar uit dat de resultaten van dat eerste jaar bevredigend zijn. Zo'n JOK zorgt ervoor dat jongvolwassenen tussen 18 en 25 jaar die geen uitgebreid strafblad hebben, de kans krijgen om onder begeleiding van de rechtbank aan hun problematiek te werken.

Op die manier kan men korter op de bal spelen dan bij een klassieke procedure. Op langere termijn lijkt me dat zinvoller om recidive te vermijden. Als de jongvolwassenen dat traject met succes doorlopen, krijgen ze nadien een opschorting. In het eerste jaar zijn 62 dossiers opgestart, waarvan er 10 dossiers met succes zijn afgerond en 26 dossiers nog lopen.

02.01 **Sophie De Wit** (N-VA): Les résultats de la première année de la chambre de suivi des jeunes (JOK-CSJ) sont satisfaisants. Les jeunes adultes entre 18 et 25 ans qui n'ont pas un casier judiciaire à rallonge ont la possibilité de travailler à leur problématique en étant encadrés par le tribunal. Au cours de la première année, 62 dossiers ont été ouverts dont 10 ont été clôturés avec succès et 25 sont encore en cours.

Le ministre a-t-il l'intention d'éten-

Plant u het concept van de jongerenopvolgingskamer uit te breiden naar andere arrondissementen? Zijn daarvoor al stappen gezet?

dre ce concept à d'autres arrondissements?

02.02 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Mevrouw de voorzitster, mevrouw De Wit, de jongerenopvolgingskamer is een proefproject dat in Antwerpen tot stand kwam door een goede samenwerking tussen het parket, het justitiehuis en de hulpverlening. De jongerenopvolgingskamer hanteert dezelfde filosofie als die van de reeds bestaande drugopvolgings- en drugbehandelingskamers, namelijk personen met een bepaalde problematiek volgen therapie of begeleiding. De rechtbank volgt op en zal na deze periode bij de uitspraak rekening kunnen houden met het al dan niet gunstige gedrag van de verdachte. Op die manier wordt justitie dankzij de samenwerking met andere diensten effectiever en is het veel meer dan een loutere 'vonnissenfabriek' – excuseer me voor het woord.

Zoals gezegd, hebben de initiatieven dezelfde methodiek. Die methodiek kan nu al worden toegepast, maar is nog niet ingeschreven in de wet. Ik heb een ontwerptekst opgesteld om hersteltrajecten wettelijk te verankeren. We willen hiermee een wettelijk kader scheppen om deze werkwijze voor meerdere problematieken toe te passen, of het nu gaat om jongeren in een moeilijke leefsituatie – de situatie waar u naar verwijst –, drugverslaving, alcoholverslaving of agressieproblematiek.

De ontwerptekst wordt nu besproken op de IMC Justitiehuizen, omdat zij onze eerste partners zijn en een cruciale functie vervullen bij het welslagen van deze concepten.

02.02 **Vincent Van Quickenborne**, ministre: Le JOK est un projet pilote anversois et sa philosophie est la même que celle des chambres de suivi et de traitement des affaires de drogue qui sont déjà en place. Les personnes dans une problématique spécifique suivent une thérapie ou bénéficient d'un encadrement. Grâce à une collaboration avec d'autres services, la Justice gagne en efficacité et devient bien davantage qu'une usine à jugements.

La méthodologie peut d'ores et déjà être appliquée mais elle n'est pas encore inscrite dans la loi. J'ai un texte de projet qui permettra l'ancrage légal de trajets de réhabilitation pour plusieurs problématiques: les jeunes dans une situation de vie difficile, la toxicomanie, l'alcoolisme ou une problématique d'agressions.

Le texte en projet est actuellement à l'examen dans le cadre de la conférence interministérielle Maisons de Justice.

02.03 **Sophie De Wit** (N-VA): Bedankt voor uw antwoord, mijnheer de minister. We volgen het zeker verder op want ik denk dat het een heel interessante piste is om verder te onderzoeken. Zo kunnen we de jongere delinquenten zo snel mogelijk krijgen op de plaats waar we ze willen hebben, met name op het rechte pad. Daar kunnen we nog alleen maar winsten boeken.

02.03 **Sophie De Wit** (N-VA): Il s'indique de poursuivre dans cette voie. Ces trajets permettent en effet de remettre les jeunes délinquants sur le bon chemin sans plus attendre.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

03 Question de Vanessa Matz à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "La condamnation de l'État belge à transférer un interné" (55026772C)
03 Vraag van Vanessa Matz aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De veroordeling van de Belgische Staat tot de overplaatsing van een geïnterneerde" (55026772C)

03.01 **Vanessa Matz** (Les Engagés): Monsieur le ministre, il ressort de la presse que l'État belge vient d'être condamné à transférer un interné d'une annexe psychiatrique de la prison de Jamioulx vers un établissement de défense sociale. Cette condamnation est assortie d'une astreinte de 500 euros par jour avec un plafond à 25 000 euros.

La décision pourrait faire jurisprudence et entraîner un effet boule de neige, de nombreuses personnes étant dans la même situation.

03.01 **Vanessa Matz** (Les Engagés): De Belgische Staat werd recentelijk veroordeeld tot de overplaatsing van een geïnterneerde van de psychiatrische afdeling van een penitentiaire inrichting naar een inrichting tot bescherming van de maatschappij, op straffe van een dwangsom van

Il apparaît que l'homme, âgé de 71 ans et détenu depuis plus de deux ans en prison faute de place, était en janvier dernier seulement quatorzième sur la liste d'attente pour son transfert.

Les délais semblent dès lors bien plus importants que ceux qui étaient évoqués récemment en commission. Si le masterplan se poursuit pour la création de nouvelles places, celles-ci n'arriveront que d'ici plusieurs années et risquent d'être immédiatement insuffisantes.

Par ailleurs, plusieurs prisons ont fait grève récemment, notamment la prison de Bruges où des agressions étaient dénoncées sur le personnel, liées à la surpopulation, cette situation étant mise en corollaire avec la présence de nombreux détenus souffrant de troubles mentaux et n'ayant pas leur place en prison.

Il est évident que chaque place occupée en prison par un interné est une place de moins pour un détenu "ordinaire".

Pouvez-vous nous indiquer le nombre d'internés actuellement détenus dans nos prisons? Quelle est la durée de détention en prison des dix premières personnes sur la liste d'attente pour les Marronniers et Paifve?

Vous avez annoncé un groupe de travail multidisciplinaire sur le sujet avec votre collègue, le ministre de la Santé. Qu'en est-il? Quel est le résultat?

En 2018, votre prédécesseur indiquait que le transfert d'internés vers le circuit psychiatrique régulier se poursuivait en collaboration avec le ministre de la Santé. Cette procédure est-elle toujours en cours?

03.02 **Vincent Van Quickenborne**, ministre: Madame Matz, en ce qui concerne votre première question, 764 internés sont actuellement enfermés dans nos prisons. Les détenus figurant sur la liste d'attente sont placés dans une section spécialisée de la prison. Pour Paifve, le premier interné est inscrit sur la liste d'attente depuis le 3 juin 2020 et le dixième, depuis le 28 septembre 2021. Pour les Marronniers, le premier interné est inscrit sur la liste d'attente depuis le 19 mars 2019 et le dixième, depuis le 8 octobre 2019.

La liste d'attente des Marronniers est souvent allongée en raison de condamnations avec placement forcé, des arrestations immédiates et des placements en raison de procédures en référé qui sont prioritaires.

Je voudrais également mentionner que le centre des Marronniers est également confronté à une surpopulation.

Pour répondre à votre deuxième question, la collaboration avec le ministre de la Santé pour fluidifier - quel beau mot! - la prise en charge des internés dans le secteur régulier se poursuit. Le 9 février dernier, la Santé publique a annoncé un nouvel appel à projets destiné à améliorer et renforcer l'offre de soins pour les internés. L'objectif de ce nouvel appel est de favoriser la sortie des internés des établissements pénitentiaires et d'optimaliser l'organisation, l'offre et la fluidité des soins pour les personnes internées. Dans ce contexte, des réunions bilatérales entre l'État fédéral et les entités fédérées sont en cours.

500 euro per dag. De betrokkene, een man van 71 jaar die al twee jaar in de gevangenis verbleef bij gebrek aan plaats, stond pas als veertiende op de wachtlijst voor een overplaatsing.

In het kader van het masterplan zullen er plaatsen gecreëerd worden, maar het zal nog lang duren voor ze beschikbaar zijn en waarschijnlijk zal dat aantal niet volstaan. Elke plaats die bezet wordt door een geïnterneerde is tevens een plaats minder voor een gewone gedetineerde.

Hoeveel geïnterneerden bevinden zich in de gevangenis? Sinds wanneer staan ze op een wachtlijst? Wat is de stand van zaken met betrekking tot de interdisciplinaire werkgroep die u samen met de minister van Volksgezondheid zult oprichten? Hoe staat het met de overplaatsing van geïnterneerden naar de reguliere psychiatrie, waaraan u samen met diezelfde minister werkt?

03.02 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Momenteel verblijven er 764 geïnterneerden in de gevangenis. De gedetineerden op de wachtlijst zijn in een gespecialiseerde afdeling geplaatst. Voor de inrichting in Paifve staat de eerste op de wachtlijst ingeschreven sinds juni 2020 en de tiende sinds september 2021. Voor de instelling Les Marronniers staat de eerste op de wachtlijst sinds maart 2019 en de tiende sinds oktober 2019.

De wachtlijst in Les Marronniers wordt vaak langer ten gevolge van veroordelingen met gedwongen plaatsing, onmiddellijke aanhoudingen en procedures in kortgeding. Bovendien kampt het centrum Les Marronniers al met overbevolking.

Ik werk ook samen met de minister van Volksgezondheid om de begeleiding van geïnterneerden

Nous avons décidé de nous concentrer d'abord sur le nouveau Code pénal puis de voir si nous devons également adapter la loi sur l'internement. Notre première priorité est d'étendre le circuit de soins médico-légaux. Nous sommes en train d'élaborer un plan pour ce faire avec la Santé publique. Cela profitera certainement aussi aux internés.

Enfin, je peux vous dire qu'entre-temps, nous investissons dans l'amélioration des soins dans les prisons. Comme vous le savez, l'année dernière, nous avons décidé de débloquer des ressources pour renforcer les équipes de soins de Merksplas et de Paifve avec un total de 50 membres du personnel dont 37 personnes sont déjà actives. Lors du Conseil des ministres du 1er avril, nous avons décidé une deuxième vague de recrutement de 116 personnes supplémentaires pour les équipes de soins, soit un investissement de 5 millions d'euros, madame Matz. Ceci concerne d'ailleurs tous les autres internés dans toutes les autres prisons! Ainsi, tous les détenus se verront proposer des soins sur mesure pendant leur séjour en prison en attendant l'ouverture de trois nouveaux centres de psychiatrie légale, c'est-à-dire un à Alost et deux en Wallonie, à Paifve et à Wavre.

Au total, le nombre de personnes des équipes de soins qui se trouvent dans les prisons va augmenter de 137 personnes à 303 personnes. Je pense que c'est un effort non négligeable.

in de reguliere sector vlotter te doen verlopen. Volksgezondheid heeft een projectoproep gelanceerd om het zorgaanbod te versterken, de uitstroom van de geïnterneerden uit de gevangenissen te bevorderen en de zorg voor de geïnterneerden beter te organiseren. Tussen het federale niveau en de deelgebieden worden er in dat verband vergaderingen georganiseerd.

We richten onze aandacht nu eerst op het nieuwe Strafwetboek en zullen vervolgens de wet betreffende de internering aanpassen. Samen met Volksgezondheid werken we aan een plan om het circuit inzake forensische zorg uit te breiden.

Om de zorgverstrekking in de gevangenissen te verbeteren hebben we een versterking van de teams van Merksplas en Paifve gebudgetteerd; van de 50 extra medewerkers zijn er ondertussen al 37 aan de slag. In afwachting van de opening van drie nieuwe Forensisch Psychiatrische Centra, heeft de ministerraad op 1 april 2022 besloten om 116 extra zorgverleners aan te werven voor alle geïnterneerden van de andere gevangenissen, wat een investering van 5 miljoen euro vertegenwoordigt. Dat is dus een stijging van 137 naar 303 zorgverleners.

03.03 **Vanessa Matz** (Les Engagés): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses très complètes.

Il existe évidemment des points noirs que je ne souhaite pas vous imputer directement. Certaines personnes figurent sur une liste d'attente depuis 2019 pour obtenir une place dans un centre. Les délais d'attente sont de deux ou trois ans, ce qui est très interpellant. Je ne vous les impute pas. Je constate simplement. Aujourd'hui, 764 personnes sont dans l'attente d'une place.

Par ailleurs, il y a la question de la création de places complémentaires à Paifve, à Wavre, mais aussi en Flandre. Je tiens à souligner l'aspect très positif du renforcement général du personnel de soins dans les prisons.

J'ai déposé une autre question qui figure également à notre ordre du jour. À mon avis, les réponses qui seront données seront du même genre. En effet, des directeurs de prison ont notamment tiré la son-

03.03 **Vanessa Matz** (Les Engagés): Ik wil u bepaalde knelpunten niet aanrekenen. Er zijn echter mensen die al sinds 2019 wachten op een plaats in een centrum. De wachttijden zijn opgelopen tot twee of drie jaar, en op heden staan er 764 mensen op een wachtlijst.

U sprak over het creëren van plaatsen in drie centra. Die versterking van het zorgpersoneel in de gevangenissen is positief.

Ik had nog een andere vraag ingediend die ook op de agenda staat. Het antwoord daarop zal onge-

nette d'alarme à ce sujet.

Vous avez pris les choses en main. On sait que cela prend du temps. Le recrutement constitue, en tout cas, un point positif. Il y a aussi et surtout la voie alternative qui consiste à accélérer la collaboration avec le ministre de la Santé. En effet, il y a là effectivement des possibilités de placement de personnes. Mais, en la matière, on a le sentiment que cela traîne un peu des pieds, si je puis m'exprimer ainsi. Je ne pense pas que vous traîniez des pieds. Toutefois, au niveau de la Santé, on semble être un peu lent à la détente. Pourtant, ces collaborations sont institutionnalisées depuis un certain temps. C'est simplement la mise en œuvre de ces collaborations qui semble prendre du temps. Or, c'est dans cette collaboration que se trouve une partie de la réponse à apporter d'urgence aux internés.

Nous continuerons à suivre ce dossier, d'autant que nous avons travaillé avec vous à la rédaction d'un texte. C'est un dossier qui nous est cher. Je pense que c'est également votre cas, mais il est bien que nous puissions le suivre.

twijfeld in dezelfde richting gaan. U hebt het heft in handen genomen.

De samenwerking met de minister van Volksgezondheid voorspelt veel goeds op het stuk van plaatsingsmogelijkheden, maar ondanks de institutionalisering van die samenwerking lijkt Volksgezondheid wat terughoudend te zijn. Toch ligt in die samenwerking een deel van het antwoord dat dringend gevonden moet worden voor de geïnterneerden.

We zullen dit dossier, waaraan we samen met u gewerkt hebben, blijven volgen.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

04 Samengevoegde vragen van
- Wouter Raskin aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "Quota en tolerantiemarges" (55026775C)
- Wouter Raskin aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De afschaffing van de tolerantiemarges en quota" (55026881C)
04 Questions jointes de
- Wouter Raskin à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Les quotas et marges de tolérance" (55026775C)
- Wouter Raskin à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "La suppression des marges de tolérance et des quotas" (55026881C)

04.01 **Wouter Raskin** (N-VA): Mijnheer de minister, ik heb twee vragen over hetzelfde thema, de quota en marges. Mijn eerste vraag stel ik naar aanleiding van een schriftelijk antwoord van u en een verwijzing daarnaar tijdens de plenaire vergadering van 24 maart 2022. Mijn tweede vraag gaat over het lopende proefproject.

Tijdens de plenaire vergadering van 24 maart 2022 hebt u bevestigd dat het parket van Limburg geen quota en tolerantiemarges hanteert. Daarmee is Limburg een voorbeeld en dat is niet voor het eerst zo, als ik zo vrij mag zijn. Uit de door u bezorgde gegevens blijkt dat er nog een tweede parket die strikte lijn aanhoudt. Om welk parket gaat het?

Er zijn vier parketten die quota hanteren. Dat houdt in dat er vanaf een bepaald aantal overtredingen geen processen-verbaal meer worden uitgeschreven. Over welke parketten gaat het? Voor de duidelijkheid, het louter geven van namen lijkt me niet nefast voor de veiligheid, omdat een bestuurder immers nooit kan weten wanneer het quotum werd bereikt en bijgevolg zijn rijgedrag hier niet op kan afstemmen. Bovendien vraag ik slechts de naam zonder vermelding van het gehanteerde quotum.

Mijn tweede vraag gaat over het proefproject. Wat is de exacte timing die u voor ogen hebt? U zei namelijk dat u tegen de zomer een einde

04.01 **Wouter Raskin** (N-VA): Lors de la séance plénière du 24 mars 2022, le ministre a confirmé que le parquet du Limbourg n'applique pas de quotas et de marges de tolérance. Il semblerait qu'un deuxième parquet suive cette ligne stricte. Quel parquet? Quatre parquets appliquent un quota et ne rédigent donc plus de procès-verbaux à partir d'un certain nombre d'infractions routières.

Quels parquets? Quel est le calendrier exact du ministre pour le projet pilote en question, puisqu'il veut mettre fin aux quotas et aux marges d'ici l'été? Seront-ils supprimés partout en même temps? Tous les parquets soutiennent-ils son initiative? Prendra-t-il des mesures contre les parquets récalcitrants? Quels sont les résultats

wilt stellen aan de quota en de marges. Is het de bedoeling dat de afschaffing van de marges en quota voor alle parketten op hetzelfde ogenblik plaatsvindt? Of wordt in een periode voorzien waarin de parketten dat in orde moeten brengen? Zijn alle parketten bereid mee te gaan in uw initiatief? Zult u actie ondernemen tegen die parketten die weigeren de hervorming toe te passen? Kunt u de tussentijdse resultaten van het proefproject delen met de commissie?

04.02 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Mijnheer Raskin, u stelt een vraag over een interessant thema. Ik denk dat onze regering als eerste iets doet aan de quota en de tolerantiemarges. Dat moet u toegeven. Hoeveel de quota en de tolerantiemarges waren, was het best bewaarde geheim van de Wetstraat. Wij zullen dat probleem oplossen, maar dat zal niet in een-twee-drie gebeuren. Ik heb intussen bij Justitie geleerd dat men problemen die al decennialang duren, niet in een-twee-drie kan oplossen.

Wij zijn gestart met proefprojecten: twee in Vlaanderen en vijf in Wallonië. Er zijn er dus meer in Wallonië dan in Vlaanderen, mijnheer Raskin. Daarin hebben wij de marges en de quota gewoon afgeschaft. De heel gedetailleerde resultaten, traject per traject, zal ik u schriftelijk geven.

Ik heb er bij het College van procureurs-generaal enorm op gedrukt om u die informatie geanonimiseerd te geven, waarna u ze hebt gekregen. Ik heb daarvoor mijn best gedaan voor u, want normaal heb ik die toelating niet. Ik heb in de plenaire vergadering inderdaad de naam Limburg laten vallen, maar dat werd niet geapprecieerd. Parketten kijken immers naar elkaar en als er dan een parket is dat eruit springt, kan de vraag worden gesteld waarom de andere dat niet doen. Twee parketten hanteren geen marges. Als ik de naam van het tweede parket geef, dan weet u onmiddellijk welke parketten wel marges hanteren. Ik ben daarin al vrij ver gegaan; ik kan u de tweede naam niet geven, waarvoor mijn excuses. Ik heb u zoveel informatie gegeven als ik kan geven.

Het belangrijkste is dat ik komaf wil maken met de marges en de quota. Die mechanismen werden destijds in het leven geroepen om de werklast van politie en justitie te kunnen beheersen. Bij mijn aantreden heb ik de nodige maatregelen genomen om de werkprocessen te digitaliseren en ze af te stemmen. Dankzij minister Verlinden hebben wij onder meer de gewestelijke verwerkingscentra enorm versterkt. Wij zijn daar gestart met 67 mensen en zitten nu ver boven de 100 mensen en er komen nog meer en meer mensen bij. Dat is ook nodig, want u hebt gezien dat de Vlaamse regering nog meer inzet op trajectcontroles. Dat is een goede zaak, maar wij moeten er ook voor zorgen dat die trajectcontroles kunnen draaien, vandaar zetten wij de gewestelijke verwerkingscentra in.

Wij werken voorts aan de oprichting van het nationaal verkeersparket. Ik weet niet of u daar voorstander van was, maar uw partij heeft zich bij de stemming daarover onthouden, mijnheer Raskin, wat ik betreur.

Het nationaal verkeersparket zal namelijk wel degelijk zorgen voor uniformiteit. Het parket zal regels uitvaardigen die van toepassing zijn op het hele land. Parketten kunnen dan dus geen aparte regels meer maken, wat tot nu toe het geval is. Het nationaal parket zal bijna vijftig mensen tellen. We zijn volop bezig met de aanwerving. Dat parket zal

intermédiaires du projet pilote?

04.02 **Vincent Van Quickenborne**, ministre: Ce gouvernement est le premier à intervenir en matière de quotas et de marges de tolérance, mais cette tâche ne se fera pas en un tournemain. Des projets pilotes, dont deux sont actuellement en cours en Flandre et cinq en Wallonie, nous ont permis de supprimer carrément marges et quotas. Je fournirai un relevé écrit des résultats détaillés pour chaque tronçon.

J'ai demandé instamment au Collège des procureurs généraux de faire en sorte que ces informations soient fournies de manière anonymisée. En effet, deux parquets ne recourent pas à des marges, mais, si je dévoile également le deuxième nom, tout le monde saura immédiatement quels parquets utilisent des marges. Je ne citerai donc pas d'autres noms.

Le plus important est que j'ai l'intention de supprimer les marges et les quotas, qui ont été créés à l'époque pour maintenir sous contrôle la charge de travail de la police et de Justice. Lors de mon entrée en fonction, j'ai pris des mesures visant à numériser et à harmoniser les processus de travail. Grâce à la ministre Verlinden, nous avons considérablement renforcé les centres de traitement régionaux: initialement, il y avait 67 collaborateurs, contre bien plus de 100 actuellement. D'autres viendront s'y ajouter, compte tenu de la mise en place croissante de radards-tronçons, principalement en Flandre. En outre, nous travaillons à la création du parquet national de la sécurité routière, à propos duquel le parti de M. Raskin s'est d'ailleurs ab-

zich uitsluitend bezighouden met de zogenaamde relatief kleine overtredingen, vooral snelheid. De zeer zware overtredingen met betrekking tot alcohol en drugs en de slachtofferhulp worden de bevoegdheid van de lokale parketten, die ook versterkt zijn met bijna honderd mensen. Van die honderd mensen zijn al tachtig mensen effectief aangeworven en in functie.

Tegen de zomer willen we de quota en de marges op onze snelwegen volledig afgeschaft hebben, zowel in Vlaanderen als in Wallonië. Alle functionerende trajectcontroles zullen dan zonder marges en quota functioneren. Daarnaast willen we stap voor stap en in samenspraak met de Gewesten de andere marges, dus op onder andere de gewestwegen, afschaffen.

Er wordt in nauw overleg met het openbaar ministerie, de politie en Mobiliteit een actieplan uitgewerkt om tolerantiemarges en quota gradueel weg te werken. Dat plan houdt rekening met de beschikbare capaciteit van de federale en lokale politie, het openbaar ministerie, de hoven en rechtbanken. De evolutie van het actieplan wordt opgevolgd in een businessintelligencetool die wekelijks de evolutie van de situatie opvolgt. De gegevens worden vervolgens met de verschillende actoren besproken. Dat zorgt ervoor dat we op basis van zeer actuele gegevens de volgende stappen samen kunnen bepalen.

De parketten tonen zich zeker bereidwillig om in het kader van de verkeersveiligheid mee te gaan in het actieplan, te meer omdat de proefprojecten hebben aangetoond dat de bijkomende werklast voor de parketten en politierechtbanken goed binnen de perken blijft. In die zeven proefprojecten is het meerwerk relatief beperkt. Het gaat over enkele vte's. Nationaal is de impact onder controle. Dat is net het voordeel geweest van de proefprojecten. De tussentijdse resultaten deel ik schriftelijk met u.

Mijnheer Raskin, het is goed dat u op die nagel blijft kloppen. Het is echter wel vreemd dat partijgenoten van u de zaken die ik onderneem compleet ridiculiseren. Een van uw partijgenoten tweette het volgende: "Om de kleine Vlaming nog wat meer in de zakken te zitten, schafte *Quickie* ook de tolerantiegrens af."

Weet u van wie dat citaat komt? Weet u wie die partijgenoot is? U kunt het zich waarschijnlijk wel voorstellen. Die persoon is alleszins nogal fel gebekt op Twitter. Ik vernam overigens graag eens of uw partij nu voor of tegen de quota en de marges is. U bent daar terecht tegen. Uw partijgenoten zijn echter voorstander. Eerlijk gezegd, er is dus een tweespalt in uw partij. U weet heel goed wie dat heeft geschreven. Dat is populisme eersteklas, want ofwel bent u voor de marges en de quota ofwel bent u tegen.

Ik zit op de lijn van u, mijnheer Raskin. Ik vrees echter dat de rest van de partij op een andere lijn zit.

stenu lors du vote.

Le parquet national de la sécurité routière permettra effectivement d'appliquer des règles uniformes pour l'ensemble du pays. Il comptera près de 50 collaborateurs dont le recrutement est en cours. Ils se chargeront exclusivement des infractions relativement mineures, à savoir essentiellement les excès de vitesse. Les infractions les plus graves seront traitées par les parquets locaux, qui disposeront également de renforts, à savoir 100 collaborateurs supplémentaires dont 80 ont déjà été engagés.

D'ici l'été, nous voulons supprimer intégralement les quotas et les marges sur les autoroutes de Flandre et de Wallonie. En outre, nous avons également la volonté de supprimer graduellement les autres marges en concertation avec les Régions.

Un plan d'action est en cours d'élaboration en concertation étroite avec le ministère public, la police et le département de la Mobilité pour faire disparaître progressivement les marges et les quotas en tenant compte de la capacité disponible de la police fédérale et locale, du ministère public, des cours et des tribunaux. Le suivi hebdomadaire de la situation est assuré par un *business intelligence tool* dont les données sont examinées avec les divers acteurs en vue de déterminer les actions à prendre par la suite. Les parquets sont tout à fait disposés à collaborer à la mise en œuvre de ce plan d'action, d'autant que les projets pilotes montrent que la charge de travail supplémentaire pour les parquets et les tribunaux de police reste à un niveau très acceptable. Je communiquerai par écrit les résultats intermédiaires.

J'observe toutefois certains désaccords au sein de la N-VA, puisque de nombreuses person-

nalités de ce parti ne partagent pas – à tort – le rejet par M. Raskin des quotas et des marges. Ne faut-il pas y voir une bonne dose de populisme?

04.03 **Wouter Raskin** (N-VA): Mijnheer de minister, ik ben er niet zo zeker van dat de partij op een andere lijn zit dan ik. Ik heb er ook geen enkele boodschap aan dat u mij in een antwoord op een vraag die ik u hier mag stellen, verwijst naar collega's die hier in het Parlement geen vraag over het onderwerp hebben gesteld.

04.03 **Wouter Raskin** (N-VA): Je ne suis pas persuadé que mon parti ne partage pas mon opinion. Ce n'est d'ailleurs pas non plus pertinent au regard de votre réponse.

04.04 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Het gaat over leden van uw partij. Dat mag ik toch doen?

04.04 **Vincent Van Quickenborne**, ministre: Mon commentaire n'est tout de même pas déplacé?

04.05 **Wouter Raskin** (N-VA): Mijnheer de minister, het doet hier niet ter zake. Ik verwachtte vooral een antwoord van u.

Mijnheer de minister, ik wil u ook heel uitdrukkelijk bedanken voor het antwoord op de schriftelijke vraag van een tijdje geleden. Ik besef heel goed dat het niet erg evident was om dergelijke gegevens te ontvangen. Ik wil u daarvoor dus bedanken. Ik wil u ook bedanken voor de tussentijdse resultaten die u mij zult bezorgen. Ik neem aan dat zulks relatief snel kan gaan.

Ik apprecieerde het antwoord dus. Nu stelt u echter dat u Limburg hebt genoemd. Misschien was dat een slip of the tongue, maar het andere dan weer niet. Eerst belooft u mij dat u mij alle cijfers zult bezorgen. Toen ik u aan uw belofte herinnerde, antwoordde u dat het niet mag, dat de parketten dat niet graag hebben en dat u dat toch niet zult doen. Ik heb u de cijfers dan geanonimiseerd gevraagd, waarop u ze mij toch hebt gegeven, waarvoor nogmaals dank. Nu geven de parketten u mee dat u al te veel hebt gezegd.

Als er nu één minister was in de huidige regering van wie ik een hoge pet op had en van wie ik meende dat hij zich enigszins tegen de parketten zou durven te verzetten en open en transparant zou durven te zijn, dan was u dat. Dat vind ik jammer. Ik betreur ook dat, wanneer ik naar de precieze timing vraag, u blijft antwoorden dat het tegen de zomer zal zijn vooraleer de quota en marges allemaal zullen zijn afgeschaft.

Ik ben het met u eens dat de handhaving cruciaal is om de verkeersveiligheid hier te verbeteren.

De marges en quota staan de verkeersveiligheid in de weg. Zij maken dat mensen vaak te snel rijden. Ik heb geen schroom dat hier te herhalen.

U engageert zich heel sterk in het dossier. Dat zien wij aan het regeerakkoord, aan het lopende proefproject, aan uw uitspraken in de media en aan uw verklaring hier dat u komaf zult maken met de quota en marges. Op een gegeven moment moet er echter een resultaat komen en niet alleen een aankondiging.

Het is mij nog niet duidelijk wanneer dat precies is, wanneer u zegt

04.05 **Wouter Raskin** (N-VA): Ce commentaire n'est pas pertinent en l'occurrence. Je voudrais néanmoins expressément remercier le ministre pour la réponse qu'il a donnée à la question écrite déposée voici un certain temps déjà, car je sais qu'il n'était pas évident de transmettre ces données. Je tiens également à le remercier pour les résultats provisoires promis. J'avais toutefois espéré qu'il aurait pu encourager une transparence plus spontanée de la part des parquets. L'application des règles est cruciale, en effet, pour accroître la sécurité routière. Les marges et les quotas empêchent une telle application, car ils font en sorte que les automobilistes conduisent souvent trop vite. Cependant, il ne m'est pas encore clair quand la suppression des quotas et des marges est prévue exactement. Je continuerai à suivre ce dossier.

dat ze zullen worden afgeschaft tegen de zomer. Ik zal de kwestie blijven opvolgen, om het even wie wat tweet, mijnheer de minister. Het is mijn rol hier in het Parlement te controleren of u uw hoge ambities inderdaad kunt en zult waarmaken.

Wij zullen elkaar ongetwijfeld weer snel spreken.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

05 Samengevoegde vragen en interpellatie van
- Marijke Dillen aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De detentiehuizen" (55026806C)
- Marijke Dillen aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De uitvoering van korte straffen" (55000277I)
- Sophie De Wit aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De stand van zaken met betrekking tot de detentiehuizen" (55026968C)
- Sophie De Wit aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De niet-uitvoering van korte gevangenisstraffen" (55026982C)
- Sophie Rohonyi aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "Het uitstel v.d. uitvoering van korte gevangenisstraffen en de toekomst v.d. Brusselse gevangenissen" (55027018C)
05 Questions jointes et interpellation de
- Marijke Dillen à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Les maisons de détention" (55026806C)
- Marijke Dillen à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "L'exécution des courtes peines" (55000277I)
- Sophie De Wit à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Le point en ce qui concerne les maisons de détention" (55026968C)
- Sophie De Wit à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "La non-exécution des courtes peines d'emprisonnement" (55026982C)
- Sophie Rohonyi à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Le report de l'exécution des courtes peines et le sort des prisons bruxelloises" (55027018C)

05.01 **Marijke Dillen** (VB): Mevrouw de voorzitster, als wij verwijzen naar de schriftelijke tekst van de ingediende vraag, wordt die dan integraal in het verslag opgenomen? Daarover wil ik zekerheid.

De **voorzitster**: Ja, dat klopt. Gelet op het aantal geagendeerde vragen, heb ik gemeld dat leden naar de tekst van hun vraag kunnen verwijzen, maar het is niet verplicht.

05.02 **Marijke Dillen** (VB): Mevrouw de voorzitster, mijnheer de minister, als ik de garantie heb dat de teksten van mijn ingediende vragen geheel in het verslag worden opgenomen, dan verwijs ik naar de tekst van mijn ingediende vragen. Daarmee bedoel ik zowel mijn vraag om uitleg over de detentiehuizen als mijn interpellatie over de uitvoering van korte straffen.

Mijnheer de minister, ik wil nog melden dat ik zonet bericht heb gekregen omtrent het document nr. 2645, een wetsontwerp over de korte straffen, waarvan de inwerkingtreding naar 1 september wordt verplaatst. Ik neem aan dat u morgen in de plenaire vergadering de hoogdringende behandeling van dat wetsontwerp zult vragen. Ons standpunt is u wellicht ook al bekend.

Minister Van Petgehem verklaarde in het wetsontwerp 2523 houdende de tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2022 het volgende:

"De opening van de detentiehuizen is een oplossing voor de

05.02 **Marijke Dillen** (VB): *Le ministre Van Peteghem a confirmé l'ouverture de maisons de détention lors de la discussion du deuxième ajustement du budget général des dépenses. Selon lui, ces maisons de détention offriraient 720 places. L'ouverture serait prévue pour le 1er juin pour les deux premières et pour le 1er juillet pour quatre ou cinq autres. Les maisons de détention devraient permettre au ministre de la Justice de tenir sa promesse d'exécuter effectivement toutes les peines à partir du 1er juin.*

Où les maisons de détention seront-elles exactement implan-

inwerkingtreding van de wet van 5 mei 2019 tot wijziging van de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten tot aanpassing van de procedure voor de strafuitvoeringsrechter voor de vrijheidsstraffen van drie jaar of minder. De wet van 2006 treedt in werking op 1 juni 2022."

"Conform aan het regeerakkoord en de beslissing van de ministerraad van 29 oktober 2021 zullen er 720 plaatsen geopend worden in de detentiehuizen.

De timing van de detentiehuizen zal als volgt verlopen:

- 1/06/2022: opening van de eerste twee detentiehuizen

- 1/07/2022: opening van de 4-5 extra detentiehuizen
…"

Dit kadert uiteraard in de door u meermaals geformuleerde belofte dat alle straffen ook effectief moeten worden uitgevoerd (volgens minister Van Peteghem vanaf 1 juni 2022).

1. Wat is de exacte locatie van de justitiehuizen? Is hiervoor overleg geweest met de betrokken gemeenten/steden? Werden bezwaren geuit van bepaalde gemeenten/steden tegen de bouw ipso facto opening van deze detentiehuizen? Werd met eventuele bezwaren rekening gehouden?

2. Wanneer werd met de bouw van voormelde detentiehuizen gestart en wanneer zullen deze gefinaliseerd zijn? Zullen deze tijdig gefinaliseerd zijn, rekening houdend dat alle straffen dienen te worden uitgevoerd vanaf juni 2022?

3. Hebt u alternatieven indien de detentiehuizen niet zouden zijn afgewerkt (waarmee ik niet bedoel de inwerkingtreding van de voormelde wet nogmaals met 6 maand uitstellen)?

Het niet uitvoeren van gevangenisstraffen van minder dan drie jaar is een probleem binnen Justitie dat reeds herhaaldelijk tijdens deze en vorige legislaturen werd aangeklaagd. Het is een feit dat de meeste straffen onder de drie jaar automatisch worden omgezet in elektronisch toezicht. Straffen van minder dan 6 maanden worden zelfs helemaal niet uitgevoerd.

Reeds herhaaldelijk hebt u beloofd om aan deze praktijken een einde te maken en hebt u aangekondigd dat alle gevangenisstraffen - ook de korte onder de drie jaar - zullen worden uitgevoerd. Uiteraard heeft het Vlaams Belang u hierin altijd gesteund gezien dit een belangrijk partijstandpunt is dat we graag gerealiseerd zien. Deze belofte hebt u reeds enkele keren moeten uitstellen. 1 juni 2022 zou het werkelijk menens moeten zijn: dit is de datum waarop alle uitgesproken gevangenisstraffen ook effectief zullen worden uitgevoerd, hebt u aangekondigd.

Opnieuw blijkt u de uitvoering hiervan uit te stellen. U hebt aangekondigd dat u pas in september werk zal maken van deze belofte. En dan nog op een gefaseerde wijze. In september zal u beginnen

tées? Les communes concernées ont-elles été consultées? Ont-elles émis des objections? En a-t-il été tenu compte? Quand la construction a-t-elle commencé? Les maisons de détention seront-elles prêtes à temps? Une solution a-t-elle été prévue au cas où elles ne le seraient pas?

Le fait que les peines de prison de moins de trois ans soient automatiquement converties en surveillance électronique et que les peines de moins de six mois ne soient pas exécutées du tout est un problème qui se pose depuis très longtemps. Le ministre a promis de mettre un terme à ces pratiques et nous l'avons soutenu dans cette démarche. Le changement devait s'opérer le 1er juin, mais selon toute vraisemblance, la promesse qui a été faite à ce propos devra une fois encore être reportée. Le ministre ne mettra en œuvre la mesure qu'à partir du 1er septembre, et de surcroît par étapes. Nous trouvons cela inacceptable.

Nous connaissons la cause de ce mal depuis des décennies: le manque de capacité. Le ministre ne résoudra pas ce problème en maintenant les prisons de Termonde et Saint-Gilles ouvertes plus longtemps et en ouvrant de nouvelles prisons à Haren et à Termonde ainsi que des maisons de détention. Les lieux d'implantation des maisons de détention n'ont même pas encore été décidés définitivement.

Comment le ministre explique-t-il qu'il rompe sa propre promesse? Le problème de capacité n'est certainement pas nouveau. Peut-il expliquer pourquoi il réalisera les peines de courte durée par étapes? Toutes les peines de deux à trois ans seront-elles effectivement exécutées à partir du 1er septembre? Quand les peines de six mois à deux ans suivront-elles? Le ministre peut-il expliquer ce qu'il compte sub-

hiervan werk te maken. Straffen van twee tot drie jaar zullen dan worden uitgevoerd. Volgend jaar zullen dan de straffen van zes maanden tot twee jaar volgen. Ook zou het niet de bedoeling meer zijn om nog straffen van minder dan zes maanden op te leggen.

Dit betekent opnieuw het verbreken van uw belofte en aankondiging om alle straffen ook effectief te laten uitvoeren. Dit is onaanvaardbaar.

Iedereen kent natuurlijk de oorzaak hiervan: een gebrek aan capaciteit. Maar dit is geen nieuw probleem maar bestaat reeds decennialang. Hieraan werd helaas in het verleden nooit en ook nu nog steeds niet voldoende aandacht besteed. Dit mag echter vandaag niet langer een excuus zijn om ook korte gevangenisstraffen niet uit te voeren.

'De uitdaging is om plaats in de gevangenissen te vinden', zo stelt U. Met het langer openhouden van de gevangenissen van Dendermonde en Sint-Gillis, met de nieuwe gevangenissen van Haren en Dendermonde en met de aangekondigde acht detentiehuizen zal u er niet komen. De gevangenissen zijn vandaag al overbevolkt. De beslissing over de locatie van de detentiehuizen die in vervangende capaciteit zouden moeten voorzien, is nog niet definitief genomen. En zelfs wanneer hierover een definitieve beslissing zou komen, vraagt de realisatie hiervan ook nog de nodige tijd.

1. Kan de minister mij mededelen waarom de belofte om vanaf 1 juni 2022 alle gevangenisstraffen - ook alle korte gevangenisstraffen - uit te voeren, niet zal worden nageleefd? Het capaciteitsprobleem is geen nieuw probleem en kan niet gelden als excuus. U was hiervan reeds op de hoogte op het ogenblik dat u de eerste maal hebt aangekondigd dat alle straffen zullen worden uitgevoerd.

2. U gaat nu blijkbaar werken met een gefaseerde uitvoering van de effectieve uitvoering van korte gevangenisstraffen. Kan u hierover meer toelichting geven? Gaan alle straffen van twee tot drie jaar vanaf 1 september 2022 ook daadwerkelijk worden uitgevoerd? Wanneer zullen de straffen van zes maanden tot twee jaar ook daadwerkelijk worden uitgevoerd?

3. U hebt verder aangekondigd dat het blijkbaar niet meer de bedoeling is om nog straffen van minder dan zes maanden op te leggen. Dit vereist een grondige hervorming van het strafrecht. Kan u hierover toelichting geven? Wanneer gaat u hiervan werk maken? Welke straffen zullen in de plaats komen? Wat gaat er gebeuren met de straffen van minder dan zes maanden die reeds uitgesproken zijn of nog zullen worden uitgesproken?

4. Het plaatsgebrek is het grote probleem. De overbevolking in de gevangenissen blijft onaanvaardbaar. De opening van alle aangekondigde detentiehuizen is nog niet voor morgen. Welke waarborgen geeft u om erover te waken dat wat u vandaag aankondigt ook daadwerkelijk zal kunnen worden gerealiseerd en dit binnen de door u vooropgestelde tijdslimiet? Bent u bereid na te denken over andere mogelijkheden, zoals het opnieuw huren van een gevangenis in Nederland?

05.03 **Sophie De Wit** (N-VA): Mijnheer de minister, op 1 april – ik dacht dat het een aprilgrap was – gaf u een persconferentie over de

stituer aux peines de moins de six mois, qu'il ne souhaite apparemment plus voir appliquées? Quid des peines de six mois ou moins qui ont déjà été infligées? Quelles garanties le ministre peut-il fournir que ce qu'il promet à présent sera bel et bien réalisé? Envisage-t-il d'autres options, comme celle de louer de nouveau une prison aux Pays-Bas?

05.03 **Sophie De Wit** (N-VA): L'entrée en vigueur de la loi

uitvoering van korte straffen, of beter over de niet-uitvoering van korte straffen. U hebt steeds beloofd, en een paar weken geleden hebt u het nog bevestigd, dat alle korte straffen vanaf 1 juni uitgevoerd zullen worden. Nu gaat u dit echter voor de derde keer in anderhalf jaar opnieuw uitstellen. De inwerkingtreding van die wetgeving wordt met zes maanden uitgesteld.

Het gaat hier echter niet zomaar over een verdaging, u gaat veel verder. Wij zullen de wetteksten nu bestuderen, maar het gaat nu veel verder. Straffen van twee tot drie jaar zullen pas vanaf 1 september uitgevoerd worden. Straffen van zes maanden tot twee jaar zullen vanaf september 2023 uitgevoerd worden. Straffen korter dan zes maanden worden niet meer opgenomen, die gaat u niet meer uitvoeren. In het nieuwe Strafwetboek zullen er geen korte straffen meer zijn. Dat is echter nog niet goedgekeurd. Men doet dus een voorafname op een wetgeving die er nog niet is. Dat staat bij deze genoteerd.

Mijnheer de minister, het is ook niet de eerste keer dat u uw deadline niet haalt en dat het in enkele weken tijd ineens verandert. Ik hoop alleszins dat u een goed plan hebt om toch minstens veroordeelden met een straf van twee tot drie jaar vanaf september effectief achter de tralies te kunnen krijgen. Dat zijn immers geen korte straffen meer.

Daarmee was het echter nog niet gedaan, u ging nog verder. Toen dacht ik echt dat het een aprilgrap was. De vervroegde invrijheidstelling met betrekking tot covid zult u ook verlengen, tot 2025. Wij hebben daarop kritiek gehad, maar ik kan begrijpen dat men tijdens een gezondheidscrisis zegt dat mensen zes maanden voor strafeinde reeds de cel mogen verlaten, wegens gezondheidsredenen. Vandaag, in april 2022, zegt u dat u die vervroegde vrijlating zult toelaten tot 2025, vanwege covid. Dan hebt u een geweldige glazen bol. Dan zal deze crisis nog heel lang duren. Dat doet niet één wenkbrauw fronsen maar twee, en mocht ik er meer hebben, zouden ze allemaal fronsen.

Daarbij rekent u heel hard op de detentiehuizen. Dat is steeds een speerpunt van u geweest, om zo de strafuitvoering terug op het juiste spoor te krijgen.

Ook door het openhouden van oudere gevangenissen krijgt u extra capaciteit. Ik heb u in februari nog naar de stand van zaken gevraagd.

Mijnheer de minister, is het nog steeds haalbaar om het Kortrijkse detentiehuis op 1 juni te openen? Welke andere detentiehuizen zullen in 2022 nog openen en wanneer? Hoeveel plaatsen zullen er volgens uw planning in 2022 en 2023 worden gerealiseerd?

Hebt u ondertussen al meer dan drie akkoorden met lokale besturen om een detentiehuis te openen? Met welke lokale besturen is dat dan?

In hoeveel extra capaciteit wordt vanaf 1 september 2022 voorzien? Vanaf wanneer worden de eerste kortgestraften, hoewel dat eigenlijk geen kortgestraften meer zijn, aan de gevangenispoort verwacht?

Wat is uw inschatting van het aantal gedetineerden dat men kan verwachten vanaf de uitvoering van de gevangenisstraffen tussen twee en drie jaar?

imposant l'exécution de toutes les courtes peines serait reportée de six mois pour la troisième fois en un an et demi. Comme si cela ne suffisait pas, le ministre souhaite instaurer cette loi par phases à partir du 1er septembre. Les peines de moins de six mois cesseraient d'exister. Il s'agit là d'un élément nouveau; personne n'était au courant et a fortiori ce point n'est pas réglé du point de vue légal.

Ce n'est pas la première fois que le ministre ne respecte pas les échéances qu'il s'est lui-même fixées. J'espère qu'il dispose au moins d'un plan solide qui permettra de placer derrière les barreaux les personnes condamnées à deux ou trois ans.

Et ce n'est pas tout: lorsque le ministre a annoncé que la libération anticipée en raison du covid était prolongée, j'ai réellement cru à un poisson d'avril. Cette mesure est prolongée jusqu'en 2025, ce qui pose question.

Le ministre compte fortement sur les maisons de détention et sur le maintien en fonction des anciennes prisons. L'ouverture le 1er juin de la maison de détention à Courtrai est-elle toujours réaliste? Quelles maisons de détention ouvriront-elles leurs portes cette année encore? Combien de places offriront-elles? Avec quels pouvoirs locaux le ministre a-t-il déjà conclu un accord? Quelle sera la capacité supplémentaire en septembre 2022 et pour quand les personnes condamnées concernées sont-elles attendues? Parmi elles, combien y aura-t-il de détenus condamnés à deux ou trois ans? Quelle est la capacité prévue à partir du 1er septembre 2023? À combien est estimé le nombre de détenus?

Devons-nous considérer la non-exécution de toutes les peines inférieures à six mois comme une

In hoeveel capaciteit wordt voorzien vanaf 1 september 2023, de tweede golf van kortgestraften die eindelijk aan de gevangenispoort worden verwacht? Wat is daar de inschatting van het aantal gedetineerden?

Moeten we de niet-uitvoering van alle straffen onder de zes maanden beschouwen als een voorafname van het nieuwe Strafwetboek? Betekent dit dat de keuze van de meerderheid in die zin al vastligt?

anticipation du nouveau Code pénal? La majorité a-t-elle déjà pris position sur ce point?

05.04 **Sophie Rohonyi** (DéFI): *Monsieur le ministre, plus les semaines et les mois passent, plus je m'inquiète de l'exécution des courtes peines prévue pour le 1er juin prochain.*

On le sait, la prison de Haren n'ouvrira ses portes qu'en septembre et les maisons de détention sont encore toutes en chantier.

On sait aussi que même si le gouvernement s'appuie sur les vieilles prisons bruxelloises pour assurer cette transition, l'afflux attendu de détenus purgeant des courtes peines sera tel que son impact sur la population carcérale sera d'office dramatique.

C'est d'autant plus inquiétant que les dernières statistiques pénales annuelles du Conseil de l'Europe, datant de la semaine du 8 avril dernier, classent, à nouveau, notre pays parmi les plus mauvais élèves en matière de surpopulation carcérale. Sur 52 pays, seuls 4 font pire que nous.

Malgré cela, votre cabinet aurait assuré le 30 mars dernier que vous n'aviez pas changé d'avis et que l'objectif pour l'exécution des courtes peines restait bien fixé au 1er juin prochain.

En conséquence, Monsieur le ministre:

• Confirmez-vous que les courtes peines commenceront bien à être exécutées dès le 1er juin prochain? Le seront-elles toutes à cette date ou le seront-elles de manière graduelle?

• A ce jour, quelles mesures le gouvernement a-t-il mis en place pour limiter l'impact négatif de leur exécution sur la population carcérale?

• Envisagez-vous éventuellement un nouveau report? Si oui, dans quelles circonstances et dans quels délais?

• Les directeurs de prison, qui nous alertaient en novembre dernier sur les conséquences désastreuses de l'exécution précoce de ces peines sur les détenus, ont-ils, cette fois, été associés à votre stratégie pour faire exécuter les courtes peines?

• Pouvez-vous également nous faire savoir quelles garanties avons-nous que les vieilles prisons bruxelloises ne resteront pas en activité encore plusieurs années, en plus de la nouvelle prison de Haren, pour faire face à la recrudescence de détenus purgeant leurs courtes peines?

• Enfin, de manière générale, que vous évoquent les dernières statistiques pénales annuelles du Conseil de l'Europe? Qu'envisagez-vous de faire pour que notre pays remonte enfin dans ce classement?

05.04 **Sophie Rohonyi** (DéFI): *Ik ben bezorgd, want de geplande datum voor de uitvoering van de korte straffen, 1 juni, nadert met rasse schreden. De gevangenis van Haren zal pas in september in gebruik genomen worden en de detentiehuizen staan nog in de steigers. De verwachte instroom van gedetineerden die een korte straf moeten uitzitten zal een enorme impact hebben op de gevangenisbevolking.*

Dat is des te zorgwekkender, omdat ons land volgens de Raad van Europa onderaan in het klassement staat wat betreft de overbevolking van de gevangenissen.

Bevestigt u dat de korte straffen vanaf 1 juni uitgevoerd zullen worden? Zal dat voor alle korte straffen gelden vanaf die datum of zal dat stapsgewijs gebeuren? Welke maatregelen heeft de regering genomen om de negatieve impact van de uitvoering van die straffen op de andere gedetineerden te beperken? Overweegt u uitstel? Zo ja, in welk geval en voor hoelang? Werden de gevangenisdirecteurs betrokken bij uw uitvoeringsbeleid voor die straffen?

Welke garanties hebben we dat de oude Brusselse gevangenissen niet nog jarenlang in gebruik zullen blijven, naast de gevangenis van Haren, om de toename van het aantal gedetineerden op te vangen? Wat is uw reactie op de cijfers van de Raad van Europa? Hoe zult u ervoor zorgen dat ons land eindelijk hoger in dat klassement komt te staan?

05.05 **Vincent Van Quickenborne**, ministre: Madame la présidente, de nombreuses questions ont été posées par Mmes Dillen, De Wit et Rohonyi. Je vais regrouper mes réponses pour rester dans une certaine logique.

Ik zal de antwoorden op de vragen proberen te groeperen om zo logisch mogelijk te blijven.

Madame Rohonyi, les peines de plus de deux à trois ans seront exécutées à partir de septembre 2022 et les peines de moins de deux ans seront exécutées au plus tard à partir du 1er septembre 2023. Le projet de loi a été déposé hier en ligne et sera probablement traité la semaine prochaine.

05.05 Minister **Vincent Van Quickenborne**: De straffen van meer dan twee tot drie jaar zullen vanaf september 2022 uitgevoerd worden, en die van minder dan twee jaar uiterlijk vanaf 1 september 2023. Het wetsontwerp werd gisteren ingediend en zal volgende week behandeld worden.

Mevrouw Dillen, u hebt gelijk. Het probleem van de overbevolking bestaat al lang. Ik ben van mening dat de uitvoering van gevangenisstraffen van drie jaar of minder op termijn een positief effect zal hebben op de overbevolking. Dat zal namelijk leiden tot een opwaartse spiraal waarbij het vertrouwen van de magistraten en de strafuitvoering wordt hersteld en het gevoel van straffeloosheid bij veroordeelden wordt aangepakt.

De zoektocht naar detentiehuizen, maar vooral naar draagvlak hiervoor op lokaal niveau, is geen evidente oefening en vraagt veel tijd en geduld. Er is de laatste jaren ook heel hard aan gewerkt. Zo hebben we met de Regie der Gebouwen tientallen sites geanalyseerd. We gaan ook overal langs, soms meerdere keren, om lokaal draagvlak te creëren door actief met de lokale besturen in gesprek te gaan.

Il est vrai que le problème de la surpopulation carcérale existe depuis belle lurette. Je suis convaincu que l'exécution des peines de moins de trois ans aura, à terme, un effet positif sur la surpopulation dans les établissements pénitentiaires. La confiance des magistrats s'en trouvera renforcée et le sentiment d'impunité des condamnés diminuera.

Il n'est pas évident de convaincre le niveau de pouvoir local de l'utilité des maisons de détention. La Régie des Bâtiments et mes services ont analysé des dizaines de sites et nous dialoguons activement avec les pouvoirs locaux.

Madame Rohonyi, je me suis rendu dans la belle commune de Schaerbeek et j'ai parlé avec votre bourgmestre pour la convaincre d'avoir une maison de détention.

Ik heb gesproken met de burgemeester van Schaarbeek om haar ervan te overtuigen in te stemmen met de vestiging van een detentiehuis in haar gemeente.

Ik ben persoonlijk op meerdere plaatsen langsgegaan in onder meer Oost-Vlaanderen en Antwerpen. Het is toch onvoorstelbaar: parlementsleden die mij vragen detentiehuizen te openen, verzetten zich daar als burgemeester in hun eigen gemeente tegen. Dat is de realiteit. Als u uw burgemeester in Schaarbeek kunt overtuigen om zo'n detentiehuis te openen, is het opgelost. Maar dat wordt me niet gegund, collega's van Vlaams Belang. Is er al één Vlaams Belanger die gezegd heeft dat ik bij hem een detentiehuis mag openen? Integendeel, u organiseert protestmarsen tegen detentiehuizen. Mevrouw De Wit, u was een van de voortrekkers van detentiehuizen, maar hebt u in uw gemeente iets voorgesteld? Nee.

J'ai également été confronté à des oppositions la résistance dans plusieurs communes de Flandre orientale et d'Anvers, et ce même de la part de bourgmestres qui m'ont demandé, en leur qualité de député, d'ouvrir des maisons de détention. Le Vlaams Belang organise des marches contre les maisons de détention et même Mme De Wit, pourtant l'une des pionnières dans le domaine, ne m'a envoyé aucune proposition. Le déploiement du projet est donc retardé car il n'est pas si facile de trouver un emplacement pour des

maisons de détention.

05.06 **Sophie De Wit** (N-VA): Ik zal daar straks op antwoorden, mijnheer de minister.

05.07 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Als u mij iets voor te stellen hebt, is dat fantastisch. Ik geef grif toe dat het niet simpel is zo'n detentiehuis te hebben. Kijk maar naar de vraag die u zelf, mevrouw de voorzitter, over Meise hebt gesteld. Alle voorstellen die we doen worden afgeketst, overal en altijd. Als u mij dus vraagt waarom de uitvoering zo traag gaat, mevrouw De Wit, dan antwoord ik: omdat het niet gemakkelijk is detentiehuizen te vinden.

Denkt u misschien dat we liggen te slapen, dat onze mensen geen inspanningen doen? We gaan stap voor stap, we moeten realistisch zijn, we hebben maar enkele plaatsen. We hebben het tempo aangepast aan de realiteit. Had ik er 15 gehad, dan had ik die onmiddellijk kunnen openen, bijvoorbeeld in Aartselaar, mevrouw De Wit, en in Schaarbeek. Soms heb ik de indruk dat bepaalde mensen zich erin verkneukelen dat het niet vooruitgaat en dat ze protestmarsen kunnen organiseren zodra de locaties bekend zijn. De ministerraad van 1 april heeft acht locaties vastgelegd in samenspraak met lokale besturen die zo moedig zijn om ze toe te laten, want zulke burgemeesters en schepenen zijn er.

05.07 **Vincent Van Quickenborne**, ministre: Le Conseil des ministres du 1er avril a déterminé huit emplacements en concertation avec des pouvoirs locaux qui ont le courage d'autoriser des maisons de détention sur leur territoire.

Des bourgmestres et des échevins ou échevines qui disent "chez nous, on peut le faire", il y en a, madame Rohonyi. Cela existe, heureusement! Le 1er avril 2022, nous avons donc fixé huit lieux de maison de détention.

J'en reviens aux réponses qui m'ont été préparées. Le court report et le phasage de l'entrée en vigueur permettront de lancer la nécessaire dynamique d'exécution des courtes peines tout en laissant le temps aux maisons de détention d'arriver et de minimaliser l'impact sur la population existant dans les prisons classiques.

Gelukkig zijn er bepaalde burgemeesters en schepenen die wel instemmen met de vestiging van een detentiehuis in hun gemeente. Op 1 april 2022 waren er acht locaties voor een detentiehuis vastgelegd.

Dankzij het korte uitstel en de fasering van de inwerkingtreding kunnen we de dynamiek van de uitvoering van de korte straffen op gang brengen, door de nodige tijd te laten voor de opening van de detentiehuizen en de impact op de klassieke gevangenissen beperkt te houden.

Het nieuwe Strafwetboek voorziet, in Boek 1, in de afschaffing van gevangenisstraffen van minder dan zes maanden, maar dit kan men alleen bespreken in verband met de hervorming van het Strafwetboek en de twee teksten waar momenteel de laatste hand aan wordt gelegd. Daarom zal ik dit toelichten in het kader van de invoering van het nieuwe Strafwetboek binnen enkele maanden.

Voor de straffen onder de zes maanden hebben we beslist dat het beter is om momenteel niets te veranderen aan de uitvoering ervan, en die is geregeld in een ministeriële rondzendbrief. Collega Dillen, u weet dat we nu de invoering van het nieuwe Strafwetboek aan het bespreken zijn en daarin wordt overwogen om straffen van minder dan zes maanden niet meer mogelijk te maken. Als deze piste behouden blijft, lijkt het ons niet verstandig om deze straffen, die al sinds 1970 niet meer uitgevoerd worden, nu wel uit te voeren, om dan

L'exécution des peines de moins de six mois est encore réglée jusqu'à nouvel ordre par une circulaire ministérielle. Dans la pratique, elles ne sont plus exécutées depuis 1970. Nous n'allons donc pas les faire exécuter maintenant étant donné qu'elle seront probablement supprimées dans quelques mois lorsque le nouveau Code pénal sera instauré.

Pour les huit bâtiments qui ont déjà fait l'objet d'une décision, nous pouvons procéder à l'acqui-

later te zeggen dat ze toch niet uitgevoerd worden. Dat gaat niet, dus dat gaan we niet doen.

Mevrouw De Wit, we gaan gewoon doen wat de vorige regering ook gedaan heeft, namelijk straffen van minder dan zes maanden niet uitvoeren. U was daar toch ook bij, in de vorige regering? We trekken de lijn die in 1970 ingezet is gewoon door. In het nieuwe Strafwetboek zullen we doen wat nodig is: veel minder gevangenisstraffen uitspreken. In ons land staat er op alles een gevangenisstraf, en dat is een probleem. We behouden dus het status quo, minstens totdat het nieuwe Strafwetboek gestemd is.

De ministerraad van 1 april heeft een lijst van acht panden vastgelegd. We kunnen dus overgaan tot aankoop, renovatie en ingebruikname. Het gaat om geschikte locaties in steden en gemeenten waar het lokale bestuur wil meewerken aan de aanpak van straffeloosheid. Intussen worden verdere gesprekken gevoerd met lokale besturen over een tiental andere potentiële locaties.

Ik ben ontroerd dat u specifiek een vraag hebt gesteld over mijn thuisstad Kortrijk. Dat zal opengaan voor de inwerkingtreding op 1 september en het gaat om 57 gedetineerden. Een gedeelte van de gevangenis van Berkendael, dat in het najaar vrijkomt, wordt een detentiehuis voor 60 personen. Er zijn nog zes andere locaties. Om de sereniteit in de onderhandelingen te waarborgen wordt de exacte locatie alleen vrijgegeven na overleg met het betrokken gemeente- of stadsbestuur.

De meeste lokale besturen staan achter de idee van de detentiehuizen, maar ook hier speelt het nimbysyndroom: ze zijn dus wel voor het idee, maar niet in hun achtertuin.

We geven het overleg alle kansen, maar op een bepaald moment zullen toch knopen moeten worden doorgehakt en moeilijke beslissingen worden genomen. Met betrekking tot de vragen van mevrouw Dillen en mevrouw De Wit, waarbij u opnieuw de mogelijkheid van gevangenishuur in Nederland oppert, ik heb die mogelijkheid gecheckt vanaf de eerste dag dat ik minister werd. Er is echter geen plaats meer in Nederland, noch beschikbaar personeel. Die piste is dus geen alternatief. Bovendien is een gevangenis in Nederland geen alternatief voor een detentiehuis.

We hebben 350 extra tijdelijke plaatsen gevonden door een deel van de gevangenis van Sint-Gillis – vleugels A en B – en de gevangenis van Dendermonde langer open te houden.

Op dit ogenblik voeren we simulaties uit die weldra een theoretisch beeld kunnen geven over het potentieel bijkomende aantal gedetineerden. Het zal echter om schattingen gaan. In de praktijk is de instroom van gevangenen afhankelijk van een aantal externe factoren, zoals het gevoerde beleid. Stel dat we een tweede Sky ECC ontdekken, dan zal het aantal gevangenen opnieuw fors stijgen, omdat we een beleid tegen straffeloosheid voeren.

Madame Rohonyi, s'agissant de votre quatrième question, cette stratégie ainsi que les autres mesures qui seront prises sont le fruit de plusieurs concertations avec l'administration et mon cabinet. Le terrain est donc plus que jamais consulté.

sition, à la rénovation et à l'inauguration. Entre-temps, des tractations relatives à une dizaine d'autres sites potentiels sont menées avec les pouvoirs locaux.

La maison de détention de Courtrai sera mise en service le 1er septembre. Elle pourra héberger 57 détenus. Une partie de la prison de Berkendael qui sera libérée à l'automne deviendra une maison de détention pour 60 personnes. Les sites restants ne seront mis à disposition qu'après concertation avec l'administration communale concernée.

Dès mon entrée en fonction, j'ai étudié la possibilité de louer des espaces carcéraux aux Pays-Bas, mais on y manque également de places et de personnel. De plus, une prison néerlandaise ne constitue pas une alternative à une maison de détention.

Nous avons trouvé 350 places temporaires supplémentaires en gardant ouvertes plus longtemps que prévu une aile de la prison de Saint-Gilles et la prison de Termonde.

Nous sommes en train d'effectuer des simulations afin d'estimer le nombre de détenus futurs. Toutefois, ce nombre dépendra également de facteurs externes tels qu'une politique ferme de lutte contre l'impunité.

De strategie is het resultaat van overleg met de administratie en mijn kabinet. Meer dan ooit werden de mensen in het veld geraad-

En ce qui concerne votre cinquième question, j'ai déjà signalé que l'ouverture partielle des prisons de Saint-Gilles et Termonde sera assurée jusqu'à fin 2024 pour Saint-Gilles et, pour Termonde, jusqu'à l'ouverture du CPL d'Alost, prévue pour 2027.

S'agissant de votre sixième question, vous me permettrez de ne pas voir les statistiques dites SPACE provenant du Conseil de l'Europe comme un classement dans lequel il y aurait lieu de progresser mais bien comme un outil qui permet de voir les impacts des initiatives en cours ainsi que celles qu'il convient de prendre en compte comme priorités d'actions pour les années à venir, principalement vis-à-vis d'une médiane européenne.

Sur ce point, deux axes de travail clairs avaient été dégagés suite à ma lecture des rapports précédents, à savoir le recrutement de personnel et la lutte contre la surpopulation, particulièrement en matière de détention préventive. Vous savez que je travaille activement sur ces problèmes.

À la lecture des statistiques de cette année, j'ai été interpellé par la différence par rapport à la médiane européenne en matière de suicide. J'ai donc demandé à mon administration de travailler sur des outils de rapportage clairs et surtout sur des procédures et des actions pour agir au plus vite sur cet inquiétant problème.

05.08 **Marijke Dillen** (VB): Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord, maar het zal u niet verwonderen als ik u zeg dat het mij echt ontgoochelt. Onze fractie kan absoluut niet akkoord gaan met het feit dat u uw terechte beloftes en aankondigingen, waarvoor wij u altijd steunden, blijft uitstellen. De inwerkingtreding wordt nu voor de derde maal uitgesteld, nu staat 1 september in het verschiet. Het is nog maar de vraag of het effectief 1 september zal zijn.

Dat blijvend uitstel druist regelrecht in tegen uw principe om justitie sterker te maken. Ik ga volledig akkoord met dat principe, maar zet het dan ook om in praktijk. Het uitstel druist in tegen alle mooie beloftes, die ook in de praktijk uitgevoerd moeten worden. Het blijft nu bij straffe aankondigingen in de media, zonder realisatie in de praktijk. Dat is absoluut niet aanvaardbaar.

In uw antwoord hebt u zonet erkend dat de redenen voor het uitstel niet nieuw zijn. De problematiek van het tekort aan plaatsen in de gevangenissen is al sinds jaar en dag gekend. Dat probleem bestaat al meer dan 30, zelfs 40 jaar, en wordt in onze commissie voor Justitie trouwens herhaaldelijk aangekaart.

U zegt dat alles wel in de plooi zal vallen en dat er voldoende plaatsen zullen zijn, tenzij er natuurlijk opnieuw een dossier opduikt zoals Sky ECC. Sta me toe te zeggen dat dit een drogreden is, want de problematiek van het capaciteitstekort dateert van lang voor het dossier van Sky ECC. De speurders van de gerechtelijke politie komt alle lof toe voor hun realisaties, chapeau! Die realisaties zijn echter niet de oorzaak van het plaatstekort in onze gevangenissen.

Daarnaast gaan wij er ook niet mee akkoord dat u in september slechts met een gefaseerde uitvoering start, en dan moeten we nog

pleegd.

De gevangenis van Sint-Gillis zal gedeeltelijk opengehouden worden tot eind 2024, die van Dendermonde tot de opening van het FPC van Aalst in 2027.

Ik beschouw de SPACE-statistieken van de Raad van Europa als een instrument om het effect van lopende initiatieven en prioritaire acties af te meten naar een Europese mediaan. Na de vorige verslagen hebben we op twee fronten gewerkt: de aanwerving van personeel en de strijd tegen de overbevolking door voorlopige hechtenis. Ik zet me daar ten volle voor in. Dit jaar was ik verbijsterd over de zelfmoordcijfers, die sterk afwijken van de Europese mediaan. Ik heb de administratie gevraagd om instrumenten voor een duidelijke rapportering in te voeren en om snel actie te ondernemen.

05.08 **Marijke Dillen** (VB): Cette réponse me déçoit. La réalisation de chaque promesse ou annonce est retardée. La mise en œuvre du projet de loi sur les peines de courte durée est reportée pour la troisième fois. Le projet ministériel de renforcer la justice est ainsi contrecarré. Les raisons ne sont pas nouvelles: il y a un manque de places dans nos établissements pénitentiaires depuis plusieurs décennies et les dossiers tels que Sky ECC n'en sont pas la cause.

Nous ne sommes pas d'accord non plus sur deux autres points: la mise en œuvre par phases ne commencera qu'en septembre et le fait que le ministre ajoute dans la foulée que les peines de moins de six mois ne seront plus effectuées. Il avait pourtant promis et annoncé dans les médias que ces peines-là seraient également effectuées. Le projet ministériel de rendre la justice plus ferme est aussi contrecarré.

On nous dit depuis longtemps que le ministre met la dernière main au

afwachten of de inwerkingtreding daadwerkelijk voor 1 september is, maar dat kan bij de bespreking van het wetsontwerp nog aan bod komen. De gefaseerde uitvoering houdt in dat eerst de straffen van twee tot drie jaar worden uitgevoerd, volgend jaar zullen de straffen van zes maanden tot twee jaar volgen.

In één adem voegt u eraan toe dat straffen onder de zes maanden niet meer zullen worden uitgevoerd. Uw argument daarvoor is dat die sinds 1970 toch al niet meer worden uitgevoerd. Mijnheer de minister, niet ik maar u hebt beloofd dat alle straffen, ook die onder de zes maanden, zouden worden uitgevoerd. Op dat ogenblik wist u al dat die straffen sinds 1970 in de praktijk niet meer worden uitgevoerd. Ik vraag mij dan af waarom u dat dan wel zo in de media verkondigt. U wist dat toen ook al. Ook dat druist in tegen het principe om justitie straffer te maken.

U zegt meteen ook dat er in het nieuwe strafwetboek geen straffen onder de zes maanden meer zullen zijn. U legt daar momenteel de laatste hand aan. Ook dat horen wij al lang, mijnheer de minister. Ik had graag vernomen wat de timing is. Zullen wij voor het zomerreces nog ontwerpen krijgen? In 2023 kunnen wij hieraan nog werken, maar daarna zitten de meeste partijen in verkiezingsmodus. Wanneer kunnen wij dat dus in deze commissie verwachten, zodat wij dit reeds lang aangekondigde wetsontwerp enthousiast kunnen bespreken?

Mijnheer de minister, ik stel ook vast dat u met betrekking tot de detentiehuizen rond de pot blijft draaien. Het detentiehuis in Kortrijk zal effectief opengaan, dat leid ik althans uit uw antwoord af, maar verder hebt u het slechts over potentiële locaties. Dat ligt dus nog niet vast.

05.09 Minister **Vincent Van Quickenborne**: (…)

05.10 **Marijke Dillen** (VB): U hebt het woord potentieel niet gebruikt? Die locaties mogen we nog niet kennen?

05.11 Minister **Vincent Van Quickenborne**: (…)

05.12 **Marijke Dillen** (VB): Mijnheer de minister, wij zijn altijd positief geweest over de detentiehuizen.

De locatie voor zo'n detentiehuis moet dan wel de juiste zijn. Het Vlaams Belang had een voorstel gedaan voor een detentiehuis in de industriezone van Machelen-Diegem. Daar hebt u een kans laten liggen. Nu komt daar immers een centrum voor asielzoekers, en niet voor Oekraïners voor alle duidelijkheid. Wij zijn dus niet tegen het principe op zich, alleen moet de locatie realistisch zijn.

Waarom heeft minister Van Peteghem bij de bespreking van de algemene uitgavenbegroting tegen 1 juni twee detentiehuizen en tegen 1 juli vier tot vijf detentiehuizen beloofd? Ik stel vast dat in die commissie dus informatie werd gegeven die niet klopt.

Tot slot, mevrouw de voorzitster, dienen wij een motie in.

05.13 **Sophie De Wit** (N-VA): Het is altijd interessant om te zien wanneer u zich opwindt, mijnheer de minister. U hebt zich daarnet boos gemaakt. Ik zal u één ding zeggen: u hoeft zich helemaal niet

nouveau Code pénal. Celui-ci sera-t-il prêt avant les vacances d'été? Une finalisation beaucoup plus tardive est inenvisageable car dès 2023 la plupart des partis passeront en mode campagne électorale.

Le ministre continue également à tourner autour du pot lorsqu'il s'agit des maisons de détention. À l'exception de la maison de détention de Courtrai, il ne parle que de sites potentiels.

05.12 **Marijke Dillen** (VB): Nous sommes tout à fait favorables aux maisons de détention, mais l'emplacement doit être approprié. Nous avons proposé la zone industrielle de Machelen-Diegem, mais le ministre a raté le coche. Ainsi, il y aura maintenant un centre pour demandeurs d'asile. Dès lors, pourquoi le ministre Van Peteghem a-t-il promis deux maisons de détention d'ici le 1er juin et quatre à cinq d'ici le 1er juillet? Cette promesse ministérielle non tenue m'amène à déposer une motion.

boos te maken.

Mevrouw de voorzitster, ik ben aan het repliceren op het antwoord van iemand die nu weigert aandachtig te luisteren. Ik vind dat heel vervelend.

05.14 Minister **Vincent Van Quickenborne**: U kijkt toch ook niet steeds wanneer ik spreek, wat is dat nu! Ik luister al heel de tijd naar u, wat is uw probleem? Moet ik heel de tijd in uw ogen kijken misschien?

05.15 **Sophie De Wit** (N-VA): Nee, in mijn ogen moet u niet kijken, mijnheer de minister. Daarvoor heb ik iemand anders.

05.16 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Ik luister.

05.17 **Sophie De Wit** (N-VA): Ik spreek u aan, mijnheer de minister. Mijnheer de minister, u hoeft zich niet boos te maken. Dat is echt niet nodig. Wie heeft er namelijk beloofd dat de straffen zouden worden uitgevoerd? Wie heeft getoeterd en lawaai gemaakt dat hij de straffen zou uitvoeren? U hebt dat beloofd! Niet één keer, niet twee of drie keer, u hebt dat constant beloofd! U moet dus niet boos worden en beweren dat de oppositie zich erin verkneukelt dat een en ander niet lukt. Ik verkneukel mij daar helemaal niet in. Ik had liever gehad dat u uw woord had gehouden. U doet dat echter niet en hebt hier een heel alfabet aan excuses om te zeggen waarom het niet kan.

U hebt trouwens zelf de organisatie van de detentiehuizen aan de strafuitvoering gekoppeld. Een en ander is inderdaad niet zo gemakkelijk. Ik ben helemaal niet tegen detentiehuizen, dat weet u goed genoeg. Ik kijk ook naar infrastructuur op mijn grondgebied. We moeten bijvoorbeeld ook mensen uit Oekraïne opvangen en hebben gebouwen nodig, maar die zijn niet beschikbaar.

Ik heb u vaak gezegd dat u een draagvlak voor het project moet creëren, want dan zal het gemakkelijker gaan. Maar uw plan was blijkbaar om in Sturm und Drang alle straffen uit te voeren en nu lukt dat niet. U moet zich daar dan ook niet in opwinden, aangezien u dat uzelf hebt aangedaan door overal waar u kwam te verkondigen dat u de straffen zou uitvoeren.

Het strafste excuus uit heel uw alfabet is covid. U zegt dat u iedereen tot 2025 strafkorting zult geven, waardoor iedereen zes maanden voor strafeinde vrij zal zijn, wegens covid. Dat is toch het strafste excuus dat u hier gebruikt.

Het is nochtans eenvoudig: u past het aantal gedetineerden aan de capaciteit aan, maar het omgekeerde moet gebeuren; u moet capaciteit creëren. Ik besef ook dat dat niet eenvoudig is. Er zijn detentiehuizen, extra gevangenissen. Ik ben al blij dat u hebt geluisterd naar onze optie om de oudere gevangenissen toch nog langer open te houden.

U kunt wel kijken naar het buitenland, ook al zijn de cellen in Tilburg niet meer beschikbaar.

U verwijst zo graag naar wat de Zweedse coalitie deed in verband met de korte straffen tot zes maanden. Neem de geschiedenis maar eens onder de loep en dat zult u vaststellen dat wij met de beslissingen ter

05.17 **Sophie De Wit** (N-VA): Qui a proclamé sur tous les toits qu'il allait faire exécuter toutes les peines? Le ministre ne doit pas nous reprocher de jubiler. J'aurais préféré qu'il tienne sa promesse.

Je ne suis pas opposée aux maisons de détention, mais tout aurait été plus simple si le ministre avait veillé à susciter l'adhésion vis-à-vis de ce projet. Il a préféré une approche plus musclée. Le covid est l'excuse la plus incroyable de tout son arsenal. Tous les détenus bénéficieront d'une réduction de peine jusqu'en 2025. Il aurait été préférable d'adapter la capacité au nombre de détenus plutôt que d'appliquer la méthode contraire. Je sais qu'une telle stratégie est difficile à mettre en place, mais le ministre devrait peut-être se tourner vers l'étranger. Le précédent gouvernement est parvenu à envoyer 1 500 détenus purger leur peine à l'étranger. Des possibilités existent, mais le ministre ne les utilise pas. À présent, ses promesses lui reviennent comme un boomerang. La communication seule ne suffit pas.

zake nooit akkoord zijn gegaan. Kijk liever naar wat uw voorganger, Koen Geens, en Theo Francken samen gedaan hebben. Zij hebben ongeveer 1.500 mensen hun straf laten uitzitten in het buitenland. 1.500! Daarmee zou de overbevolking al grotendeels zijn aangepakt. Maar dat doet u niet. Misschien zou u wel willen. (*Protest van minister Van Quickenborne*)

Daar de overbevolking blijft wat zij is – en u kunt dat niet op de operatie Sky ECC blijven steken –, is het duidelijk dat u die oefening niet maakt. U gebruikt de mogelijkheden niet en nu wordt u geconfronteerd met uw eigen beloftes en uw eigen getoeter hierover.

Dat is een boemerang, daar kan ik niets aan doen. U moet in de spiegel kijken. U meende misschien dat voluntarisme volstond, dat het gemakkelijk zou zijn en dat u er met communicatie alleen vanaf zou geraken, maar dat blijkt nu niet het geval te zijn, mijnheer de minister.

05.18 **Sophie Rohonyi** (DéFI): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses même si elles me poussent à clarifier certaines choses.

Tout d'abord, je me dois de rappeler qu'il est tout à fait normal que toutes les peines soient exécutées, en ce compris les plus courtes parce que l'impunité n'a pas lieu d'être dans une société où chacun a des droits mais aussi des devoirs. C'est à ce titre d'ailleurs que mon parti DéFI vous a soutenu dans le cadre de votre projet de loi portant exécution des courtes peines.

Ce qui pose problème ici, c'est plutôt le timing affiché et les modalités qui étaient proposées pour cette exécution qui ne peut pas se faire à n'importe quel prix et dans n'importe quelles conditions, à savoir pas dans des prisons que vous avez reconnues comme insalubres mais pour lesquelles vous avez décidé dans le même temps, malgré ces conditions de détention, d'une prolongation pour pouvoir honorer vos engagements, même si à chaque fois on voit que cette exécution est reportée. La prison de Saint-Gilles sera en effet maintenue jusqu'en 2025 malgré la nouvelle prison de Haren. Cela vient à l'instant de m'être confirmé par votre collègue, secrétaire d'État en charge de la Régie des Bâtiments, M. Michel. Sans compter que les maisons de détention seront encore toutes en chantier!

Ce n'est pas seulement la volonté politique dans le chef de certains bourgmestres qui pose problème ici, c'est aussi le délai de construction des maisons de détention. Vous citez l'exemple de Schaerbeek. Il est vrai que le bourgmestre est du parti DéFI dans cette commune mais je n'ai pas connaissance des pourparlers que vous avez entrepris avec elle. Je n'ai pas non plus connaissance de la date à partir de laquelle vous avez débuté ces pourparlers. S'ils ont commencé, il y a peu, forcément, on ne peut pas attendre une maison de détention dans les prochains mois. Les maisons de détention ne s'ouvrent pas en quelques mois ou même en un an. Cela prend beaucoup plus de temps. Je ne connais pas non plus les conditions que vous avez proposées pour cette maison de détention. On peut être pour le principe d'une maison de détention et considérer que les modalités posent question et nécessitent des négociations. Il n'empêche que j'en parlerai évidemment avec la commune mais vous comprenez bien que je ne suis pas bourgmestre de la belle commune

05.18 **Sophie Rohonyi** (DéFI): Het is normaal dat alle straffen, inclusief de korte, uitgevoerd worden, want straffeloosheid is uit den boze, maar de voorgestelde termijnen en modaliteiten doen problemen rijzen. Die straffen moeten uitgezeten worden in gevangenissen waarvan u erkent dat ze onhygiënisch zijn, maar die u wel langer dan gepland openhoudt, zoals de gevangenis van Sint-Gillis, die tot 2025 openblijft, ook zal er in Haren een nieuwe gevangenis in gebruik genomen worden.

Bovendien staan alle detentiehuizen nog letterlijk in de steigers. Het is onmogelijk om ze binnen enkele maanden of zelfs na een jaar te openen. Ik ben dus blij dat de uitvoering van korte straffen tot september 2022 uitgesteld zal worden en dat er gesprekken gevoerd worden met de gevangenisdirecteurs.

de Schaerbeek.

Je tiens aussi à rappeler que mon parti siège notamment au sein du Collège de la commune d'Enghien et c'est ainsi que nous avons pu vous alerter rapidement dans le but de veiller à une réouverture de la maison de transition d'Enghien.

Pour toutes ces raisons, je suis heureuse qu'il y ait un report de l'exécution des courtes peines au 1er septembre 2022, ainsi que des peines de moins de deux ans et qu'une concertation ait lieu avec les directeurs de prison, même si cela contraste avec mes retours du terrain. Vous dites également qu'endéans ce délai, les maisons de détention seront opérationnelles. Quelles sont les garanties que vous nous proposez?

La **présidente**: Madame Rohonyi, veuillez conclure.

05.19 **Sophie Rohonyi** (DéFI): Je termine.

Cela rejoint aussi des questions auxquelles mes collègues n'ont jamais obtenu de réponse. Nous ne savons toujours pas le nombre de condamnés concernés par l'exécution de ces courtes peines. C'est un vrai problème!

05.19 **Sophie Rohonyi** (DéFI): We weten daarentegen niet over hoeveel veroordeelden het gaat en dat is een echt probleem.

De **voorzitster**: Mevrouw Rohonyi is inderdaad anderhalve minuut aan het woord geweest. We moeten de timing wat in de gaten houden. Hoewel we hierin soms soepel zijn, is dit vandaag niet mogelijk wegens het grote aantal vragen.

Moties
Motions

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Marijke Dillen en luidt als volgt:
"De Kamer,
gehoord de interpellatie van mevrouw Marijke Dillen
en het antwoord van de vice-eersteminister en minister van Justitie en Noordzee,
- overwegende dat de niet-uitvoering van de gevangenisstraffen van minder dan drie jaar al jarenlang een bijzonder groot probleem is binnen Justitie dat reeds herhaaldelijk tijdens deze en de vorige legislaturen werd aangeklaagd;
- overwegende dat de huidige minister van Justitie reeds bijna twee jaar aankondigt dat er een einde zal worden gesteld aan de niet-uitvoering van de voormelde opgelegde straffen;
- overwegende dat evenwel in de praktijk dient vastgesteld dat het aankondigingsbeleid van de minister zelden wordt gevolgd door daadwerkelijke handelingen en ook in dezen de inwerkingtreding van de noodzakelijke wettelijke bepalingen andermaal en voor een zoveelste keer dreigen te worden uitgesteld;
- overwegende dat het blijkbaar symptomatisch is binnen Justitie dat gedane beloftes na twee jaar nog steeds niet kunnen worden uitgevoerd;
- overwegende dat er gelet op de kennis en de duurtijd van de bestaande problematiek geen enkele rechtvaardigingsgrond is om er niet voor te zorgen dat de uitgesproken gevangenisstraffen onder de drie jaar uiterlijk vanaf 1 juni 2022, zoals de regelgeving voorziet, effectief allemaal zullen worden uitgevoerd;
vraagt de regering
op korte termijn alle nodige dan wel noodzakelijke maatregelen te nemen zodat vanaf 1 juni 2022, zoals het wettelijke kader voorziet, alle uitgesproken effectieve celstraffen onder de drie jaar zullen worden uitgevoerd."

Une motion de recommandation a été déposée par Mme Marijke Dillen et est libellée comme suit:
"La Chambre,

ayant entendu l'interpellation de Mme Marijke Dillen
et la réponse du vice-premier ministre et ministre de la Justice et de la Mer du Nord,
- considérant que la non-exécution des peines d'emprisonnement de moins de trois ans constitue depuis de nombreuses années un problème particulièrement grave au sein de la Justice, qui a été dénoncé à plusieurs reprises au cours de cette législature, et des précédentes;
- considérant que le ministre actuel de la Justice a annoncé depuis près de deux ans qu'il serait mis fin à la non-exécution des peines susmentionnées;
- considérant que, dans la pratique, force est de constater que l'effet d'annonce du ministre est peu suivi d'effets concrets et que, dans ce cas également, l'entrée en vigueur des dispositions légales nécessaires risque une fois de plus, et pour la énième fois, d'être reportée;
- considérant qu'il est apparemment symptomatique au sein de la Justice que les promesses ne soient toujours pas honorées au bout de deux ans;
- considérant que, compte tenu de la connaissance et de la durée de la problématique actuelle, rien ne justifie que l'on ne veille pas à ce que les peines d'emprisonnement inférieures à trois ans soient toutes exécutées à partir du 1er juin 2022 au plus tard, comme le prévoit la réglementation;
demande au gouvernement
d'adopter à court terme toutes les mesures nécessaires ou indispensables pour qu'à partir du 1er juin 2022, comme le prévoit le cadre légal, toutes les peines d'emprisonnement effectives de moins de trois ans soient exécutées."

Een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Katja Gabriëls.
Une motion pure et simple a été déposée par Mme Katja Gabriëls.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.
Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

06 Samengevoegde vragen van
- Marijke Dillen aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "Aparte afdelingen voor zedendelinquenten in de gevangenissen" (55026820C)
- Katleen Bury aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "Uniforme risicoanalyse en verplichte dadertherapie" (55026824C)
06 Questions jointes de
- Marijke Dillen à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Des ailes spécifiques pour délinquants sexuels dans les prisons" (55026820C)
- Katleen Bury à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Une analyse de risques uniforme et un suivi thérapeutique obligatoire pour les auteurs" (55026824C)

06.01 **Marijke Dillen** (VB): Mevrouw de voorzitster, mijnheer de minister, gezien de drukke agenda en de korte tijd verwijs ik opnieuw naar mijn schriftelijke voorbereiding.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving lanceerde enkele dagen geleden enkele inhoudelijke aanbevelingen om de aanpak en opvolging van zedendelinquenten te verscherpen. Enkele van deze aanbevelingen hebben betrekking op het gevangeniswezen. Zo was er onder meer sprake van de oprichting van een aparte sectie voor zedendelinquenten in de gevangenissen. Ze verwijst hiervoor naar recent onderzoek dat ze zelf liet uitvoeren door de VUB en het Universitair Forensisch Centrum UFC rond de begeleiding en behandeling van zedendelinquenten in Vlaanderen en Brussel. Van de aanbevelingen die deze onderzoekers naar voren schuiven is de meest opvallende de oprichting van een aparte sectie voor zedendelinquenten in de gevangenissen. Volgens de onderzoekers is het klimaat in de gevangenissen te ondermaats om de behandeling van deze delinquenten vorm te geven. Hierbij wordt er onder meer verwezen naar de overbevolking en naar de stigmatisering van zedendelinquenten in de gevangenis. Ook blijkt uit een onderzoek dat heeft plaatsgevonden in het Verenigd Koninkrijk dat een verblijf in de

06.01 **Marijke Dillen** (VB): *Il y a quelques jours, la ministre flamande de la Justice a formulé une série de recommandations relatives à la prise en charge et au suivi des délinquants sexuels. À cet égard, elle a notamment repris une recommandation issue de la récente étude de la VUB et de l'*Universitair Forensisch Centrum *(UFC) de créer dans les prisons une section distincte pour les délinquants sexuels. En effet, selon les chercheurs, le climat général dans nos prisons est trop mauvais, en raison de la surpopulation et de la stigmatisation des délinquants sexuels, et une section distincte offre davantage de possibilités thérapeutiques.*

gevangenis exclusief voor zedenplegers meer therapeutische mogelijkheden zou bieden, waardoor de therapie ook meer effect zou hebben.

Dit vraagt natuurlijk een andere aanpak dan de huidige bestaande plaatsing in de gevangenissen.

Bent u op de hoogte van de resultaten van het onderzoek van de VUB en het UFC waarop Vlaams Minister Demir haar aanbevelingen baseert? Wat is uw mening over deze aanbeveling die desbetreffend werd geformuleerd? Kunt u zich hierbij aansluiten of bent u een andere mening toegedaan? In dit laatste geval dewelke en op grond waarvan?

Heeft er ter zake overleg plaatsgehad met uw Vlaamse collega?

Indien u voorstander zou zijn: overweegt u deze aanbeveling te implementeren in alle Belgische gevangenissen? Hoe gaat u dit realiseren en tegen wanneer zou dit moeten uitgevoerd zijn? Wat zou de geschatte kostprijs zijn om de gevangenissen in die zin aan te passen? Zullen de penitentiaire beambten hiervoor worden opgeleid? Hoe ziet u dat praktisch?

Le ministre soutient-il la recommandation issue de l'étude de la VUB et de l'UFC? S'est-il déjà concerté à ce sujet avec son homologue flamande? Envisage-t-il de mettre en œuvre la recommandation dans les prisons belges? Quel en serait le coût? Les agents pénitentiaires bénéficieront-ils d'une formation en la matière?

06.02 **Katleen Bury** (VB): *De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving lanceerde enkele dagen geleden enkele inhoudelijke aanbevelingen die hoofdzakelijk uitwerking hebben op het federale niveau. Zo pleitte ze onder meer voor een uniforme risicoanalyse van elke zedendelinquent in heel België, en dit zo vroeg mogelijk nadat de strafrechtelijke inbreuken hebben plaatsgevonden. Een andere aanbeveling betrof de invoering van een verplichte behandeling voor daders van zedendelicten met een potentieel 'matig en 'hoog' risico op herval. Onderzoek zou aantonen dat deze plegers van zedendelicten na behandeling 37% minder kans maken om te hervallen.*

Wat is uw mening over beide voormelde aanbevelingen die werden geformuleerd? Kunt u zich hierbij aansluiten of bent u een andere mening toegedaan? In dit laatste geval dewelke en op grond waarvan?

Nu de verplichte behandeling voor daders van zedendeliquenten ervoor zou zorgen dat ze 37% minder kans hebben om te hervallen, bent u bereid voorstellen te formuleren teneinde het vernieuwde seksueel strafrecht in die zin aan te passen, en de verplichte behandeling derhalve in de nieuwe wet te incorporeren?

Wat is de stand van zake inzake de risicoanalyse die reeds enige tijd werd aangekondigd? Wanneer kan daarover een evaluatieverslag verwacht worden? Wanneer zal dit worden ingevoerd?

06.02 **Katleen Bury** (VB): *La ministre flamande de la Justice a formulé plusieurs recommandations qui concernent surtout l'échelon fédéral. Elle plaide notamment pour une analyse de risques uniforme de chaque auteur de faits de mœurs en Belgique, et ce dans les plus brefs délais après que les infractions pénales ont été commises. Elle souhaite, en outre, soumettre les auteurs de faits de mœurs présentant un risque modéré à élevé de rechute, à un traitement thérapeutique obligatoire, ce qui réduirait le risque de récidive de 37 %.*

Quel est l'avis du ministre au sujet de ces recommandations? Est-il disposé à intégrer l'obligation de traitement thérapeutique dans le droit pénal sexuel réformé? Quand pouvons-nous espérer obtenir un rapport d'évaluation sur l'analyse de risques? Quand celle-ci pourra-t-elle être instaurée?

06.03 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Geachte leden, wat betreft de eerste drie vragen van mevrouw Dillen en de eerste vraag van mevrouw Bury, de resultaten werden mij afgelopen vrijdag bezorgd. Er staan interessante zaken in het onderzoek, maar een overleg met de verschillende partners is noodzakelijk om te bekijken wat praktisch en budgettair haalbaar is.

06.03 **Vincent Van Quickenborne**, ministre: L'étude de la VUB et de l'UFC contient des éléments intéressants, mais une concertation avec les différents partenaires est nécessaire pour déterminer ce qui est faisable sur

Het is zeker informatie die kan worden opgenomen in de werkgroep in het kader van de hervorming van de penitentiaire gezondheidszorg. Een eerste overleg met de beleidscel van de minister is gepland voor begin mei. Bijgevolg zijn de vragen over de opleiding van het personeel en een overzicht van het financiële plaatje nog voorbarig.

Mevrouw Bury, wat betreft uw tweede vraag, uiteraard houdt de problematiek van de opvang van zedendelinquenten en veroordeelden die zonder begeleiding en behandeling naar strafeinde gaan mij ook heel erg bezig. Daarom willen we in het nieuwe Strafwetboek een nieuwe straf invoeren, zijnde de opgelegde behandeling. De besprekingen zijn momenteel lopende binnen de regering.

Ik onderstreep hierbij ook nog het belang van het feit dat alles valt of staat met het aanbod. Eens het globale concept is uitgewerkt, moet ook de theorie kunnen worden uitgevoerd. Men moet een uitgewerkt forensisch zorgaanbod hebben voor veroordeelden, zoals FPC's of andere forensische zorgvoorzieningen. Naast het gekende reguliere aanbod moet er dus een parallel forensisch circuit worden uitgebouwd. Justitie kan dit niet alleen en we moeten hier samen aan werken met de bevoegde ministers van Volksgezondheid.

De derde vraag van collega Bury vergt een iets langer antwoord. Het risicotaxatie-instrument wordt een onderdeel van het project rond kwetsbare personen dat vanuit Justitie verder wordt ontwikkeld. Ik geef u de laatste stand van zaken. Sinds de start in 2021 zijn we bezig met het ontwikkelen van twee soorten dashboards. Enerzijds zijn er dashboards die moeten toelaten het strafrechtelijk beleid rond seksuele misdrijven en intrafamiliaal geweld in detail te analyseren, en anderzijds ontwikkelen we een dashboard om de verschillende risicofactoren in kaart te brengen.

Wat betreft het eerste dashboard, willen we de cijfers in kaart brengen vanaf het moment dat een proces-verbaal wordt opgemaakt door de lokale politie, de doorstroom ervan naar het openbaar ministerie en de interne behandeling tot en met het aantal uiteindelijke vonnissen in de rechtbank. Er werd hiervoor samengewerkt met het parket van Limburg als pilootsite. Een eerste voorlopige versie zal binnenkort worden voorgesteld aan de expertengroep die voor dit project werd gemandateerd door de verschillende conferenties, voor eventuele validatie en voor verzoek tot aanpassing.

Vervolgens dienen een verificatie van de cijfers via pilootsites en de koppeling en integratie met de al ontwikkelde gegevens van het openbaar ministerie te gebeuren en dienen de verschillende partners die deze tool ontwikkelen tot een akkoord te komen over de toegangsrechten en het gebruik van de gegevens.

Het tweede dashboard moet op termijn onder andere toelaten om het risiconiveau voor een zaak te bepalen en het risico van recidive voor seksueel en intrafamiliaal geweld te beoordelen. Momenteel wordt een eerste versie van het dashboard voor partnergeweld gemaakt. Via het dashboard is het mogelijk om een zicht te krijgen op het aantal personen dat de afgelopen jaren in meerdere correctionele dossiers voorkwam, al dan niet gerelateerd aan partnergeweld. We willen veelplegers en hoogrisicogroepen definiëren binnen de problematiek van partnergeweld. We kunnen een eerste categorisering maken op basis van demografische gegevens. De recidivemonitor moet nog

le plan pratique et budgétaire. Ces points peuvent être discutés au sein du groupe de travail sur la réforme des soins de santé pénitentiaires, qui mènera une première concertation début mai avec la cellule stratégique du ministre.

Le gouvernement discute actuellement de ma proposition d'intégrer le traitement imposé comme nouvelle peine dans le nouveau Code pénal. Nous pourrons ainsi éviter que des délinquants sexuels condamnés atteignent le terme de leur peine sans avoir bénéficié d'un accompagnement ou d'un traitement.

Tout dépend évidemment de l'offre. À cet effet, il s'agira de développer un circuit médico-légal parallèle prévoyant une offre de soins élaborée, en collaboration avec les ministres de la Santé publique compétents.

Aux fins d'une évaluation des risques, nous développons depuis début 2021 deux types de tableaux de bord, l'un destiné à analyser la politique pénale en matière de délits sexuels et de violences intrafamiliales, l'autre visant à identifier les différents facteurs de risque.

Pour le premier tableau de bord, nous décrivons l'ensemble du processus, à partir du moment où un procès-verbal est dressé par la police locale jusqu'au jugement final du tribunal. Un projet pilote est en cours avec le parquet du Limbourg. Une première version provisoire du tableau de bord sera présentée prochainement au groupe d'experts. Ensuite, les chiffres devront être vérifiés et reliés aux données déjà développées par le ministère public. Les différents partenaires devront également parvenir à un accord sur les droits d'accès et l'utilisation des données.

En ce qui concerne le second tableau de bord, notre objectif est

verder worden uitgewerkt en worden verrijkt met andere gegevens, zoals seksueel geweld. In de toekomst willen we het mogelijk maken om tot op individueel niveau te gaan en bepaalde alarmmechanismes in te bouwen indien iemand recidivist is of indien er grote kans is dat hij of zij opnieuw soortgelijke feiten pleegt. Op korte termijn wordt ook het NICC en de academische wereld betrokken bij het project om de methodologie te valideren en te verbeteren. Justitie heeft aan het NICC immers een verhoging van de dotatie toegekend voor de oprichting van een recidivemonitor en een recidivecel. Wetenschappelijk onderzoek naar recidive is zeer belangrijk.

d'identifier les récidivistes et les groupes à risque dans le cadre de la problématique des violences conjugales. Une première catégorisation peut être effectuée sur la base des données démographiques. Le moniteur de la récidive devra encore être affiné et complété par d'autres données, comme celles liées aux violences à caractère sexuel. À l'avenir, nous voulons atteindre le niveau individuel et prévoir des mécanismes individuels d'alerte. À court terme, l'INCC et les milieux universitaires seront associés au projet afin d'améliorer et de valider la méthodologie. La Justice a accordé une augmentation de dotation à l'INCC en vue de la création d'un moniteur de la récidive et d'une cellule des récidives.

06.04 **Marijke Dillen** (VB): Dank u, mijnheer de minister voor uw lange en interessante antwoord, waarin u nuttige informatie hebt gegeven. Ik noteer dat u nog geen antwoord kunt geven op mijn vragen. Het verwondert mij dat u pas afgelopen vrijdag kennis van mijn vragen zou hebben gekregen, maar daar zal wel een reden voor zijn. U plant begin mei een overleg. Ik zal in de komende weken een vervolgvraag stellen om op deze problematiek terug te komen.

06.05 **Katleen Bury** (VB): Ik noteer dat u onderzoekt of de opgelegde behandeling een nieuwe straf kan worden. Wij zullen dit opvolgen. U verwees naar uw collega, de minister van Volksgezondheid, wat het aanbod betreft. Ik vraag u om zo snel mogelijk aan tafel te gaan zitten met hem om te bekijken welk aanbod mogelijk is op het vlak van de behandeling van zedendelicten.

Op het vlak van risicotaxatie spreekt u over twee dashboards. U had het over Limburg als pilootsite, maar ik heb geen datum gehoord betreffende de uitbreiding daarvan naar de rest van België. U had het over recidive van partnergeweld. Risicotaxatie bij recidive is absoluut belangrijk.

Het gaat hier over een uitgebreider thema dan louter partnergeweld, maar men moet hier toch opletten. U zegt dat er een taxatie wordt gemaakt als daders in meerdere correctionele dossiers voorkomen. Men moet daar echter opletten, want bij partnergeweld is het vaak zo dat alles heel lang achter de schermen gebeurt. Als een slachtoffer hiermee naar buiten komt, dan is er van recidive nog niet veel sprake. Men moet dus sneller op de bal spelen en niet wachten tot soortgelijke feiten zich voordoen en dan pas een risicoanalyse van de dader uitwerken.

06.05 **Katleen Bury** (VB): Le ministre doit rencontrer le plus rapidement possible son collègue de la Santé publique afin d'examiner les possibilités offertes dans le domaine du traitement des faits de mœurs. Je n'ai entendu évoquer aucune date pour ce qui est de l'extension du site expérimental du Limbourg au reste de la Belgique.

L'évaluation des risques en matière de violences conjugales est importante mais en général, ces violences restent très longtemps cachées. En la matière, nous devons donc être plus réactifs.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

07 Samengevoegde vragen van

- Marijke Dillen aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "Het proefproject 'Drugbehandelingsprogramma' in de gevangenis van Gent" (55026821C)
- Marie-Christine Marghem aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "Drugs in de gevangenis en het proefproject in de gevangenis van Gent" (55027250C)
07 Questions jointes de
- Marijke Dillen à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Le projet pilote portant sur un programme de traitement de la toxicomanie à la prison de Gand" (55026821C)
- Marie-Christine Marghem à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "La drogue dans les prisons et le projet pilote à la prison de Gand" (55027250C)

07.01 **Marijke Dillen** (VB): *35% van de gedetineerden in de gevangenissen blijkt drugs te gebruiken. Dit zijn zeer verontrustende cijfers.*

Los van de bedenking dat er ernstige vragen dienen te worden gesteld bij de manier waarop de gedetineerden aan deze drugs geraken, moeten de directies van de gevangenissen zich bewust zijn van de problematiek en dient er te worden gewerkt aan een oplossing. Hulpverlening bieden aan de gedetineerden die dit nodig hebben, kan nuttig zijn.

Ook in de Gentse gevangenis De Nieuwewandeling blijkt dat het probleem ernstig is: één derde van de verslaafde gedetineerden begint met gebruiken binnen de muren van de gevangenis.

Het is belangrijk om te werken aan die verslaving. Zo niet is dit een hypotheek op de kansen tot re-integratie. In de Gentse gevangenis De Nieuwewandeling wordt er thans een proefproject opgestart. Er wordt gestart met een intensief programma van 40 weken waarin gedetineerden zullen werken aan hun problematiek. Uit cijfers zou blijken dat een succesvolle behandeling de kans op criminele recidive met 30% doet dalen.

Kan de minister meer toelichting geven betreffende dit proefproject? Wie zal verantwoordelijk zijn voor het uitwerken van dit proefproject? Hoeveel gedetineerden zullen er hiervoor in aanmerking komen? Op basis van welke criteria zal de selectie gebeuren?

Uit de media blijkt dat u hebt verklaard dat "uit cijfers blijkt dat een succesvolle behandeling de kans op criminele recidive met 30% doet dalen". Op basis van welk onderzoek blijkt dit? Graag meer toelichting.

Wat is de totale kostprijs van dit proefproject? De betrokken gedetineerden zullen blijkbaar ook een deel van de behandeling mee financieren via het programma Cellmade. Wat is het aandeel hiervan in de totale kostprijs?

Zal er een evaluatie gebeuren van dit drugbehandelingsprogramma? Zo ja, wanneer zal dit gebeuren?

Het is de bedoeling dat dit drugbehandelingsprogramma op termijn zal worden uitgerold naar andere gevangenissen. Wanneer zal dit in praktijk worden uitgevoerd? Welke gevangenissen zullen er hier nadien voor in aanmerking komen? Graag meer concrete toelichting?

07.01 **Marijke Dillen** (VB): *Il semblerait que 35 % des détenus dans nos prisons prennent de la drogue. Un projet pilote dont la finalité est de permettre aux détenus de remédier à leurs problèmes a été lancé à la prison de Gand. Ce projet réduirait de 30 % le risque de récidive criminelle.*

Le ministre peut-il commenter ce projet pilote?

07.02 **Marie-Christine Marghem** (MR): Madame la présidente, monsieur le ministre, la drogue est un fléau ou tout du moins une

07.02 **Marie-Christine Marghem** (MR): Binnen de gevangenis-

assuétude à éviter. Tout le monde en conviendra. Cependant et en dépit du bon sens, la drogue est depuis longtemps présente derrière les barreaux de nos prisons. Selon les chiffres de vos propres services, un détenu sur trois serait ou deviendrait consommateur de stupéfiants durant son séjour en prison.

Depuis l'irruption de la pandémie de covid-19 dans nos vies, les contrôles anti-drogue ont été suspendus *sine die* dans les prisons du Royaume. Si cela pouvait se comprendre pour des raisons temporaires de bien-être sanitaire des détenus et du personnel, cette situation provisoire doit cesser au plus vite.

De même, un projet pilote est en cours à la prison de Gand pour sortir les détenus de leur dépendance à la drogue. Ce projet prévoit un suivi ainsi qu'un traitement individualisé en fonction de chaque profil et s'étend dans un temps long. Apparemment, ce projet est financé par les travaux des détenus. Il y a lieu de se féliciter que le bâton et la répression ne soient pas la seule réponse systématique de l'administration pénitentiaire.

Étant donné ce constat, monsieur le ministre, voici mes questions. Quand les contrôles anti-drogue vont-ils reprendre dans les prisons? S'ils ont déjà repris, combien ont-ils été effectués jusqu'à présent? Combien se sont-ils avérés concluants? Quel est le coût précis du projet pilote à la prison de Gand? Étant donné la méthode de financement particulière de ce projet, les autres établissements pénitentiaires du pays sont-ils capables de soutenir par leurs propres moyens un tel projet s'il devait être étendu à ces établissements?

07.03 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Mevrouw de voorzitster, ik antwoord eerst op de eerste vraag van mevrouw Dillen. De externe hulpverlening zal verantwoordelijk zijn voor de uitvoering. De opdracht zal een van de volgende dagen gegund worden: welzijnsproject ter financiering Cellmade. De opdracht is uitgeschreven door de penitentiaire inrichting volgens de krachtlijnen van het globale en geïntegreerde penitentiair drugbeleid, en sluit aan bij mijn beleidsverklaring.

Het gaat om een laagdrempelig drugprogramma, bestaande uit een groepsprogramma in combinatie met individuele begeleiding. Het is toegankelijk voor elke gedetineerde die aan zijn of haar drugproblematiek wil werken, los van het detentiestatuut, gender en het stadium van gedragsverandering waarin hij of zij verkeert. Daardoor is het laagdrempelig van aard. Het is gebaseerd op cognitieve gedragstherapie, op het ontwikkelen van vaardigheden om het gebruik te stoppen of te verminderen en om het risico van terugval in problematisch druggebruik en daarmee terugval in criminaliteit te beperken.

Wereldwijd criminologisch onderzoek toont immers de correlatie aan tussen problematisch druggebruik en criminaliteit. De gevangenispopulatie wordt gekenmerkt door een oververtegenwoordiging van problematische druggebruikers. Door een dergelijk laagdrempelig programma kan een veelheid aan druggebruikende criminelen met een divers gebruikerspatroon worden bereikt.

Mevrouw Dillen, in antwoord op uw tweede vraag, op een studiedag naar aanleiding van tien jaar Believe, werd het resultaat van het

muren richten drugs een ravage aan: één op de drie gedetineerden zou drugs gebruiken of daarmee beginnen tijdens zijn verblijf in de gevangenis. Sinds het begin van de pandemie werden de drugscontroles in de inrichtingen van het Rijk sine die opgeschort. Het is tijd om ze weer in te voeren.

In Gent loopt er een proefproject om de gedetineerden van hun drugsverslaving af te helpen. Elke verslaafde wordt individueel opgevolgd en het werk van de gedetineerden dient als basis voor de financiering van het project.

Werden de drugscontroles hervat? Wat zijn daarvan de resultaten? Hoeveel kost het proefproject in de Gentse gevangenis? Zouden de andere inrichtingen van het land een soortgelijk project met eigen middelen kunnen bekostigen?

07.03 **Vincent Van Quickenborne**, ministre: Le projet est réalisé par des prestataires de soins externes. Le marché sera attribué dans les prochains jours. Il s'agit d'un projet aisément accessible, combinant un programme de groupe et un accompagnement individuel. Il est accessible à tous les détenus. Le programme est basé sur la thérapie comportementale cognitive. Des études démontrent à l'échelle mondiale la corrélation entre la consommation problématique de drogues et la criminalité. Il ressort d'une étude belge que le nombre de récidives de la part de toxicomanes lourds était 30 % inférieur après la participation à un projet analogue.

onderzoek van Max Vandenbroucke en An Coucke gepresenteerd. Hieruit bleek dat het recidivecijfer van zware druggebruikers met een zelfde profiel 30 % lager ligt voor wie het Believeprogramma volgde.

Ik kom nu tot het antwoord op de derde vraag van mevrouw Dillen en de tweede vraag van mevrouw Marghem.

Ce programme est entièrement financé par Cellmade en tant que projet bien-être 2022. Le coût s'élève à 13 000 euros. L'évaluation aura lieu en cours et à l'issue de cette année.

Dat programma wordt gefinancierd door Cellmade als welzijnsproject voor 2022. De kosten ervan bedragen 13.000 euro. De evaluatie zal in de loop en op het einde van het jaar plaatsvinden.

Wat de vierde vraag van mevrouw Dillen betreft, de opdracht zal worden geëvalueerd na afloop van de opdracht, met name in januari 2023.

Ce projet pilote sera évalué après qu'il sera arrivé à échéance en janvier 2023.

Voor de vijfde vraag van mevrouw Dillen et la troisième question de Mme Marghem merk ik op dat het programma in Gent naar het voorbeeld is van een drugprogramma dat al enkele jaren geleden in Oudenaarde is uitgerold. Door de ervaring in Oudenaarde willen andere inrichtingen dat voorbeeld volgen: Gent, Leuven-Hulp, Leuven-Centraal, Antwerpen, Dendermonde, Beveren en Wortel.

Het EPI waakt over de inhoudelijke afstemming tussen de programma's over de inrichtingen heen en over de coherentie binnen het penitentiair drugbeleid. Op die manier wordt vermeden dat een gedetineerde bij een mogelijke overplaatsing of wederopsluiting opnieuw van nul moet beginnen en kan de continuïteit van de behandeling worden opgezet.

Il y a quelques années, un projet similaire avait été lancé à Audenarde. D'autres prisons – Gand, Louvain secondaire, Louvain-Central, Anvers, Termonde, Beveren et Wortel – veulent maintenant suivre cet exemple. L'EPI supervise l'harmonisation entre les programmes et la cohérence de la politique en matière de drogues dans les prisons. En cas de transfert du détenu, son traitement peut être poursuivi.

L'introduction de ce programme qui peut exister grâce au financement de Cellmade sera examinée annuellement.

Dat programma zal jaarlijks onder de loep worden genomen.

Enfin, pour répondre à votre première question sur les contrôles anti-drogue, madame Marghem, pendant la crise corona mais seulement en 2020, le nombre de contrôles anti-drogue à l'aide de chiens détecteurs de drogues était plus faible. Entre-temps, ce nombre est revenu à un niveau normal, c'est-à-dire à 180 contrôles par an. Par exemple, ce nombre était de 148 en 2014, de 133 en 2016, de 165 en 2018 et de 165 en 2018 et de 62 en 2020. Avec ses 183 contrôles, 2021 était donc la meilleure année depuis longtemps. Voici donc mes réponses, madame la présidente.

Tijdens de coronacrisis lag het aantal controles met drugshonden lager, maar alleen in 2020.

In 2014 bedroeg dat aantal 148, in 2016 was dat 133, in 2018 165 en in 2020 62. Met 183 controles was 2021 dus het beste jaar sinds lang.

07.04 **Marijke Dillen** (VB): Mijnheer de minister, dank u voor uw uitvoerige en gedetailleerde antwoord. U hebt een evaluatie aangekondigd voor januari 2023, en dat is belangrijk, want het probleem is ernstig. Een derde van de verslaafde gedetineerden is daar binnen de gevangenismuren mee begonnen, nog los van de vraag hoe ze zo gemakkelijk aan die drugs blijven komen. Dit probleem behoeft aandacht en we zullen het opvolgen.

07.04 **Marijke Dillen** (VB): Un tiers des détenus toxicomanes a commencé à se droguer au sein de la prison. Il faut remédier à ce problème.

07.05 **Marie-Christine Marghem** (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse très complète et je me réjouis et me félicite de la baisse du taux de récidive en lien avec l'existence de ces programmes et les reprises des contrôles.

07.05 **Marie-Christine Marghem** (MR): Ik ben blij dat het recidivecijfer daalt.

J'espère que ce programme pourra être étendu et systématisé dans l'ensemble des prisons du Royaume.

Ik hoop dat programma in alle gevangenissen van het land uitgerold kan worden.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

08 Vraag van Marijke Dillen aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De zelfdodingscijfers in de gevangenissen" (55026822C)
08 Question de Marijke Dillen à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Le taux de suicide dans les prisons" (55026822C)

08.01 **Marijke Dillen** (VB): *Uit het recente jaarrapport over de Europese gevangenissen van de Raad van Europa blijkt dat de zelfmoordcijfers in de Belgische gevangenissen dubbel zo hoog liggen als het Europese gemiddelde en tien keer hoger dan in de algemene bevolking. Per 10.000 gedetineerden zijn er 15,4 zelfdodingen. Van alle overlijdens in de gevangenissen is één op drie het gevolg van zelfdoding. Enkel in Frankrijk, Letland en Portugal ligt het zelfdodingscijfer onder gedetineerden hoger dan in ons land.*

De oorzaken hiervan blijken niet echt gekend te zijn. Toch wordt er verwezen naar uiteenlopende verklaringen voor deze trieste cijfers. Zo wordt er aangegeven dat de structurele overbevolking in onze gevangenissen die maar niet opgelost raakt hier een invloed op kan hebben. Deze situatie is bijzonder moeilijk voor het personeel dat structureel onderbemand is. Terecht stelt de voorzitter van de Centrale Toezichtraad voor het gevangeniswezen Marc Nève: "Het werk is waanzinnig geworden door de waanzin van de overvolle cellen". Maar dit heeft ook gevolgen voor de gedetineerden die in vaak mensonwaardige omstandigheden in de cel moeten verblijven.

Ook het hoge druggebruik is een groot probleem en kan mee een verklaring zijn voor de hoge zelfdodingscijfers.

De trieste cijfers uit het recente jaarrapport over de Europese gevangenissen van de Raad van Europa betreffende de zelfdoding moeten aandacht krijgen binnen het gevangenissenbeleid. De oorzaken hiervan worden echter niet aangegeven. Gaat de minister initiatieven nemen om de oorzaken voor deze trieste cijfers te onderzoeken en in kaart te brengen?

Werken aan preventie is ook hier belangrijk. De hulp- en dienstverlening en preventieve gezondheidszorg in de gevangenissen zijn een bevoegdheid van de gemeenschappen. Het aanbod van psychologische begeleiding in de gevangenissen is echter ontoereikend. Dit bleek reeds uit een studie van het federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg in de Belgische gevangenissen (2017) dat erg kritisch was over de geestelijke gezondheidszorg in de gevangenissen. Heeft de minister deze legislatuur reeds initiatieven nemen om met de gemeenschappen te overleggen om hen te wijzen op hun verantwoordelijkheden en om aan te dringen om het aanbod van psychologische begeleiding in de gevangenissen en de preventieve gezondheidszorg te versterken? Zo ja, wat zijn hiervan de resultaten? Zo neen, gaat u een dergelijk initiatief nemen?

08.01 **Marijke Dillen** (VB): *Le rapport annuel du Conseil de l'Europe sur les prisons en Europe montre que le nombre de suicides est deux fois plus élevé dans les établissements pénitentiaires belges que la moyenne européenne et dix dois plus élevé que dans la population générale. Les raisons ne sont pas mentionnées, mais la surpopulation et le recours fréquent aux drogues jouent certainement un rôle à cet égard.*

Le ministre lancera-t-il une étude à ce sujet? S'est-il déjà concerté avec les entités fédérées pour envisager un renforcement de l'accompagnement psychologique des détenus?

08.02 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Mevrouw Dillen, een gevangenis is geen geïsoleerde omgeving maar een afspiegeling van

08.02 **Vincent Van Quickenborne**, ministre: Une prison est le reflet de

de maatschappij. U weet – of u weet dat niet, maar dan weet u het nu – dat uit gegevens van de website mijngezondheid.belgie.be blijkt dat België de hoogste zelfmoordcijfers heeft van 15 EU-landen, zowel bij mannen als bij vrouwen. In vergelijking met het gemiddelde van 15 EU-landen liggen de zelfmoordcijfers in België 1,6 keer hoger bij mannen en 1,8 keer hoger bij vrouwen.

Een internationale vergelijking van sterftecijfers door zelfdoding moet echter met de nodige omzichtigheid worden geïnterpreteerd, aangezien verschillen in sociaal-culturele context en levenskwaliteit de vergelijkbaarheid tussen landen belemmeren. Deze waarschuwing mag echter niet dienen om deze problematische cijfers te minimaliseren.

Dezelfde bedenking kan worden gemaakt voor de gevangenissen. Uit recent wetenschappelijk onderzoek blijkt dat de risicofactoren die in de vrije samenleving geïdentificeerd worden, ook in de gevangenis van belang zijn. Daarnaast zijn er ook factoren die gelinkt zijn aan de capaciteit van de detentieomgeving en het leefklimaat in onze gevangenissen. Deze worden meegenomen in een globaal suïcidepreventiebeleid in de gevangenissen.

Dan kom ik aan uw tweede vraag. Ik ben het eens met u dat het aanbod niet toereikend is. De geestelijke gezondheidszorg maakt deel uit van een globale hervorming van de penitentiaire gezondheidszorg. Op 23 februari 2022 werd op de interministeriële conferentie Volksgezondheid beslist om de penitentiaire gezondheidszorg op basis van een visietekst te concretiseren. Er zijn vijf werkgroepen, met twee transitiemanagers. De geestelijke gezondheidszorg wordt binnen de werkgroep Zorg opgevolgd. Aan die werkgroepen nemen naast Justitie en Volksgezondheid ook de deelstaten deel.

In afwachting van de overheveling van gezondheidszorg naar Volksgezondheid, neem ik verschillende initiatieven om de gezondheidszorg in gevangenissen te versterken. Zo werden de zorgkaders van de instellingen in Paifve en Merksplas uitgebreid. Hetzelfde zal worden toegepast in alle annexen. Dat heb ik ook verteld in antwoord op de vraag van mevrouw Matz.

Preventie van zelfdoding binnen de gevangenissen is een gedeelde verantwoordelijkheid van zowel de Gemeenschappen als de federale diensten. In de basisopleiding van onze medewerkers in de gevangenissen komt de problematiek rond zelfdoding, hoe de signalen te herkennen en hoe hierop te reageren, uitgebreid aan bod. Dat gebeurt niet alleen bij psychologen, mevrouw Dillen, maar ook bij penitentiair personeel. De toekomstige detentiebegeleiders zullen nog verder inzetten op het leefklimaat in de gevangenissen.

Voor de uitwerking van het suïcidepreventiebeleid in de gevangenissen wordt er samengewerkt met expertenorganisaties uit de vrije samenleving. Daardoor kan de concrete aanpak verschillen tussen gevangenissen in Vlaanderen en in Wallonië. Bij alle Franstalige gevangenissen is er een samenwerking uitgewerkt met de ASBL Un pass dans l'impasse, gebaseerd op de observatie dat de mentale gezondheid van gedetineerden negatief wordt beïnvloed door opsluiting. Er bestaan in Vlaamse gevangenissen reeds lokale draaiboeken rond suïcidepreventie, die samen met de diensten van de Vlaamse Gemeenschap werden opgesteld.

la société. Parmi 15 pays de l'Union européenne, la Belgique connaît le taux de suicide le plus élevé. Les mêmes facteurs de risque que dans la société jouent également un rôle dans les prisons. Par ailleurs, la capacité de l'environnement pénitentiaire et le climat de vie sont également importants. Ces éléments sont intégrés dans la politique globale de prévention du suicide pour les prisons.

L'offre en matière de soins de santé mentale est insuffisante. Ce point fait partie de la réforme globale des soins de santé pénitentiaires. Le 23 février 2022, la CIM a décidé de concrétiser les soins de santé pénitentiaires sur la base d'un texte de vision. Cinq groupes de travail et deux gestionnaires de transition ont été institués. Outre les SPF Justice et Santé publique, les entités fédérées y participent également.

En attendant le transfert des soins de santé à la Santé publique, j'œuvre à leur renforcement. Les cadres de soins à Paifve et Merksplas ont été élargis. Il en sera de même dans les annexes.

La prévention est une compétence partagée avec les entités fédérées. Le problème du suicide est largement abordé dans le cadre de la formation de base du personnel pénitentiaire. Les futurs accompagnateurs de détention miseront encore davantage sur le climat de vie dans les prisons.

En ce qui concerne la politique de prévention du suicide, la coopération se fait avec des organisations expertes qui travaillent en dehors du milieu carcéral. Pour les prisons francophones, une collaboration existe avec l'ASBL *Un pass dans l'impasse* et, pour les prisons flamandes, une feuille de route sur la prévention du suicide a été élaborée avec la Communauté flamande.

Daarnaast wordt momenteel verder geïnvesteerd in de uitwerking van het geharmoniseerde beleid over de verschillende gevangenissen. Bij de uitwerking van dit beleid worden verschillende disciplines binnen het EPI betrokken en er wordt overlegd met de diensten van de verschillende Gemeenschappen. Elke zelfdoding is er een te veel. We moeten inzetten op preventie. Wanneer er toch een zelfdoding gebeurt, wordt de situatie intern geanalyseerd om te bekijken of er lessen uit kunnen worden getrokken met het oog op bijsturing.

Des investissements sont réalisés afin d'harmoniser la politique pénitentiaire dans ce domaine entre les différentes prisons. À cette fin, différents domaines de compétence de la DG EPI sont impliqués et des consultations avec les entités fédérées sont en cours. La prévention est importante. Si un suicide a néanmoins lieu, la situation est analysée en interne dans le but d'ajuster la politique.

08.03 **Marijke Dillen** (VB): Mijnheer de minister, u hebt duidelijke en volledige informatie gegeven, die toch wel zeer interessant is. België heeft inderdaad de hoogste zelfmoordcijfers. Dat is niet nieuw, het vormt al decennialang een ernstig probleem. Ik zat in het verleden in de commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding van het Vlaams Parlement, waar gewerkt werd aan preventie. Dat was een problematiek die ieder jaar terugkeerde. Deze week is de preventie van zelfdoding nog uitvoerig aan bod gekomen in de media. Het is heel belangrijk aandacht te besteden aan preventie, niet alleen in de samenleving maar ook in onze gevangenissen. Tegelijkertijd moet er ook worden gewerkt aan een aantal van de oorzaken. U hebt zelf enkele oorzaken aangehaald, zoals de capaciteit binnen de gevangenis en de leefkwaliteit waaraan moet worden gewerkt. Daarover zijn we het eens.

Ik heb nog een bijkomende vraag. U sprak over de overheveling van de gezondheidszorg. Bestaat daar al een timing voor?

08.03 **Marijke Dillen** (VB): Il convient d'accorder une attention particulière à la prévention du suicide au sein même des prisons. En parallèle, il faut résoudre le problème de capacité et améliorer la qualité de vie dans les prisons.

Un calendrier a-t-il déjà été fixé pour le transfert des soins de santé?

08.04 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Op 23 februari vond de IMC plaats, met de vijf werkgroepen. We zullen waarschijnlijk stapsgewijs te werk gaan. We zullen de overheveling doen voor de gevangenissen van Haren, Dendermonde, en nieuw-Dendermonde en de detentie- en transitiehuizen. In een latere fase zal dit gebeuren voor de andere gevangenissen. Dat plan ligt nu voor. Hopelijk halen we dat. We zijn natuurlijk sterk afhankelijk van de samenwerking met Volksgezondheid en de deelstaten, Justitie kan dit niet alleen doen.

08.04 **Vincent Van Quickenborne**, ministre: La CIM a eu lieu le 23 février avec les cinq groupes de travail. Nous procéderons étape par étape. Le transfert sera d'abord effectué pour les prisons de Haren, Termonde et la nouvelle prison de Termonde (Nieuw-Dendermonde) ainsi que pour les maisons de détention et de transition. Pour cela, nous dépendons de la collaboration avec la Santé publique et les entités fédérés.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

De **voorzitster**: Mevrouw Rohonyi is weerhouden in een andere commissie.

09 Questions jointes de
- Claire Hugon à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "La situation du Service des Tutelles pour les MENA et les candidatures en attente" (55026882C)
- Nathalie Gilson à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Le budget alloué aux tuteurs pour les réfugiés mineurs" (55027049C)
09 Samengevoegde vragen van
- Claire Hugon aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De situatie bij de

dienst Voogdij voor NBMV's en de hangende kandidaturen" (55026882C)
- Nathalie Gilson aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "Het budget voor voogden van minderjarige vluchtelingen" (55027049C)

09.01 ***Claire Hugon*** *(Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, lors de votre note de politique générale 2022, j'avais eu l'occasion d'attirer votre attention sur la situation des tuteurs MENA. Dernièrement, j'ai pris connaissance avec attention des réponses que vous avez pu apporter aux questions qui vous ont été posées lors des 3 séances précédentes, notamment par mon collègue Segers, concernant la situation des tuteurs MENA en lien avec le contexte ukrainien. Vous avez notamment indiqué explorer la possibilité de recruter 60 personnes supplémentaires issues de la diaspora ukrainienne.*

La crise ukrainienne, vous l'avez relevé, a aggravé une situation déjà compliquée. Le 17 mars dernier, le service a d'ailleurs entamé une grève pour dénoncer le manque de personnel dans un contexte de travail accru. Le 21 mars, l'association ATF-MENA sollicitait une réunion avec le Service des Tutelles, votre collègue en charge de l'Asile et de la migration, et vous-même afin de dégager des solutions. On me rapporte également un cas, qui ne semble pas isolé, où une candidature de tutrice bénévole déposée en octobre 2021 n'a toujours reçu aucun suivi aujourd'hui et que le service se dit incapable de prendre en charge d'ici la fin 2022 ! Ce traitement très lent, qui est bien sûr tout à fait démotivant pour les candidats tuteurs, est aussi difficilement compréhensible au regard des besoins criants et des conséquences désastreuses pour les MENA qui ne bénéficient pas de l'accompagnement de tuteurs alors que leur énorme vulnérabilité le rend d'autant plus nécessaire.

Voici mes questions :

- pouvez-vous nous donner un état des lieux actualisé de la situation et du nombre de dossiers en attente, ukrainiens et autres, depuis votre dernière réponse ?

- outre les moyens supplémentaires liés à la crise ukrainienne, il convient également de trouver des solutions au sous-équipement structurel du Service des Tutelles et aux difficultés que connaissent les tuteurs et tutrices. Quel est le volume du Service des Tutelles ? Quelles sont ses missions exactes ? De quels moyens structurels supplémentaires aurait-il besoin pour mener à bien ses missions, et plus spécifiquement pour traiter les candidatures de tuteurs bénévoles dans des délais raisonnables? Avez-vous pu rencontrer les représentants des tuteurs et tutrices bénévoles pour faire le point avec eux et dégager des pistes de solutions de nature à améliorer les conditions dans lesquelles ils exercent cette activité?

09.01 **Claire Hugon** (Ecolo-Groen): *Door de Oekraïnecrisis is, zoals u al eerder aangaf, de situatie van de voogden van NBMV's nog prangender geworden.*

U hebt gewag gemaakt van de aanwerving van 60 extra personen uit de Oekraïense diaspora.

Op 17 maart is de dienst Voogdij in staking gegaan om het personeelstekort aan de kaak te stellen. Op 21 maart vroeg de vzw ATF-MENA om een vergadering met de dienst Voogdij, uw collega voor Asiel en Migratie en uzelf, teneinde oplossingen te vinden.

Een vrouw die zich in oktober 2021 kandidaat stelde als vrijwillige voogd zou vandaag nog altijd geen antwoord ontvangen hebben en volgens de dienst zal de sollicitatie niet voor het einde van het jaar in behandeling genomen kunnen worden! Die zeer lange doorlooptijd werkt demotiverend voor de kandidaten en is moeilijk te begrijpen gezien het nijpende tekort en de nefaste gevolgen daarvan voor de NBMV's.

Wat is de huidige stand van zaken en hoeveel dossiers, Oekraïense en andere, zijn er hangende sinds uw jongste antwoord? Wat is de personeelssterkte van de dienst Voogdij? Wat zijn precies de opdrachten van die dienst? Welke bijkomende structurele middelen zouden er nodig zijn om die opdrachten te vervullen en de kandidaturen van personen die vrijwillige voogd willen worden binnen een redelijke termijn te behandelen? Hebt u met de vertegenwoordigers van de vrijwillige voogden om de tafel gezeten om oplossingen te vinden?

09.02 **Vincent Van Quickenborne**, ministre: Madame la présidente,

09.02 Minister **Vincent Van**

chère collègue, le 19 avril, 957 mineurs étrangers non accompagnés étaient en attente de la désignation d'un tuteur. Environ 200 d'entre eux sont actuellement encore hébergés dans un centre d'observation et d'orientation de Fedasil. Le Service des Tutelles ne leur désignera un tuteur que lorsqu'ils passeront à un accueil de deuxième phase. Sur les 957 mineurs non accompagnés, 520 sont d'origine ukrainienne.

Le Service des Tutelles compte 31 collaborateurs parmi lesquels des chauffeurs, des assistants administratifs, des travailleurs sociaux et des juristes.

La mission du Service des Tutelles est décrite dans la loi-programme du 24 décembre 2002. Il coordonne et supervise l'organisation matérielle du travail des tuteurs, plus précisément l'agrément et le retrait de l'agrément des tuteurs, la désignation des tuteurs, la formation des tuteurs, l'identification et l'examen médical en cas de doute sur l'âge du mineur, la coordination de l'accès au territoire, du séjour, de l'expulsion avec les autorités responsables de l'accueil et de l'hébergement ainsi qu'avec les autorités des pays d'origine des enfants, notamment pour retrouver leur famille ou trouver d'autres structures d'accueil. Il veille aussi à ce qu'une solution durable, dans l'intérêt supérieur du mineur, soit recherchée dans les plus brefs délais par les autorités compétentes.

Le 1er avril dernier, le Conseil des ministres a approuvé une provision de 800 millions d'euros pour des actions liées à la guerre en Ukraine. Le Service des Tutelles a besoin d'une augmentation significative des effectifs et de 60 tuteurs employés supplémentaires pour faire face aux conséquences. Je vais soumettre ma demande détaillée de budget pour le Service des Tutelles cette semaine à l'inspecteur des finances, dans le but d'arriver au Conseil des ministres le plus vite possible, d'une part, pour la mise en place en matière de lutte contre la traite des êtres humains et, d'autre part, pour le renforcement du Service des Tutelles et le recrutement des tuteurs employés supplémentaires.

En ce qui concerne les investissements dans la tutelle, il est important que le Service des Tutelles soit mieux à même d'accomplir les tâches décrites ci-dessous grâce à ces investissements et que, de cette manière, la liste d'attente puisse également être supprimée le plus rapidement possible.

Entre-temps, un appel interne a été lancé par le biais du programme "Special Federal Forces" pour un renforcement temporaire du Service des Tutelles. Ce dernier se concentre déjà, avec les associations qui peuvent offrir des tuteurs employés, en vue de préparer les protocoles d'accord de cette extension de coopération.

09.03 **Claire Hugon** (Ecolo-Groen): Merci, monsieur le ministre, pour ces réponses. Je suis contente de savoir que le renforcement déjà annoncé est en cours.

Quickenborne: Op 19 april waren er 957 NBMV's die op de aanstelling van een voogd wachten. Van hen werden er 200 in een centrum van Fedasil ondergebracht. De dienst Voogdij zal voor hen een voogd aanstellen zodra ze overgaan naar een opvang van de tweede fase. 520 van deze NBMV's zijn van Oekraïense afkomst. De dienst Voogdij telt 31 medewerkers, onder wie ook chauffeurs, administratief assistenten, maatschappelijk werkers en juristen.

De dienst Voogdij coördineert de materiële organisatie van het werk van de voogden: hun erkenning en de intrekking van hun erkenning, hun aanstelling en opleiding, de identificatie en het medisch onderzoek in geval van twijfel over de leeftijd van de minderjarige, de coördinatie van de toegang tot het grondgebied, van het verblijf of van de uitwijzing in samenspraak met de overheden die verantwoordelijk zijn voor de opvang en de huisvesting en met de overheden van de landen van herkomst van de kinderen, teneinde hun familie op te sporen of andere opvangvoorzieningen te vinden.

Op 1 april 2022 heeft de ministerraad een provisie van 800 miljoen euro goedgekeurd voor acties die verband houden met de oorlog in Oekraïne. De dienst Voogdij heeft nood aan extra personeel en 60 extra voogden. Deze week zal ik mijn budgetaanvraag voor de dienst Voogdij bij de inspecteur van Financiën indienen.

Ondertussen werd er via het Special Federal Forces-programma een interne oproep gedaan voor een tijdelijke versterking van de dienst. De dienst Voogdij bereidt de protocolakkoorden voor deze uitbreiding van de samenwerking voor.

09.03 **Claire Hugon** (Ecolo-Groen): Ik zou tevens uw aandacht willen vestigen op de vertraging in

De façon plus générale, je voulais également attirer votre attention sur les retards dans le traitement des candidats tuteurs bénévoles. J'ai en effet reçu des retours de personnes candidates, qui se plaignent de l'absence de suivi de la part des services. À partir du moment où les listes d'attente augmentent, nous comprenons que c'est démotivant pour les personnes qui ont posé leur candidature. Par ailleurs, c'est difficilement compréhensible au regard des besoins. Il me paraît vraiment important de pouvoir accélérer en priorité le traitement des candidatures des tuteurs, afin d'améliorer la rapidité de prise en charge des mineurs étrangers non accompagnés.

J'aurais aimé vous entendre sur des solutions concrètes liées à ces questions. Ce sera peut-être pour une prochaine fois.

de behandeling van de aanvragen van mensen die zich als vrijwillige voogd willen inzetten. Dat is demotiverend voor de kandidaten en valt moeilijk te begrijpen in het licht van de behoeften. Ik zou graag weten welke concrete oplossingen u in dat verband aanreikt.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

10 Question de Claire Hugon à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Le travail pénitentiaire à Haren et la concurrence potentielle avec les ETA" (55026884C)
10 Vraag van Claire Hugon aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De gevangenisarbeid in Haren en de mogelijke concurrentie met de maatwerkbedrijven" (55026884C)

10.01 **Claire Hugon** (Ecolo-Groen): *Monsieur le ministre, le 24 mars dernier avait lieu un "jeudi de l'hémicycle" au Parlement francophone bruxellois, consacré au secteur des entreprises de travail adapté, ces entreprises qui proposent du travail pouvant être réalisé par des personnes en situation de handicap n'ayant pas accès à d'autres formes d'emploi.*

Les représentants du secteur des ETA y ont mis en exergue l'ouverture prochaine de la prison de Haren comme porteuse d'une importante concurrence pour eux dans les prochaines années car les ateliers de production prévus concernent des métiers très proches de ceux des ETA : conditionnement, menuiserie, reliure, etc. Ils qualifient cette concurrence de "déloyale" étant donné les prix pratiqués : la prison facture 5 à 6 euros/h, alors que le seuil de rentabilité des ETA est à 8,5 euros/h pour des travailleurs qui, contrairement aux détenus, ont un statut social et qui en outre travaillent moins rapidement; l'estimation partagée par le secteur est que le travail dans une ETA est 3 à 4 fois moins concurrentiel que le travail en prison. Le représentant concluait ainsi : "notre demande est très claire : ce n'est pas arrêter le travail en prison, c'est simplement aligner les prix".

Si l'ouverture de Haren attise à nouveau les craintes, ceci n'est en réalité pas nouveau : déjà en 2011 une convention fondée sur la collaboration entre ces deux secteurs avait été signée entre les fédérations d'ETA et la Régie pénitentiaire pour sortir de cette impasse. La convention permettait d'aligner les tarifs voire de refuser des marchés si une concurrence était détectée. Elle a ensuite été cassée en justice mais il me semble qu'il reste possible de revenir à l'esprit qui avait présidé à sa signature.

Monsieur le ministre, une analyse de la situation et de cette éventuelle concurrence a-t-elle été menée ? Avez-vous eu l'occasion de rencontrer le secteur des ETA de la région afin de discuter de cette situation et d'envisager ensemble des solutions ? Qu'envisagez-vous de mettre en place pour éviter une mauvaise concurrence entre le

10.01 **Claire Hugon** (Ecolo-Groen): *Vertegenwoordigers van de sector van de maatwerkbedrijven hebben onze aandacht gevestigd op de oneerlijke concurrentie die ze zouden ondervinden door het in Haren geplande werk van gedetineerden: verpakking, timmerwerk en boekbinden. De gevangenis rekent 5 tot 6 euro per uur, terwijl het break-evenpunt voor de maatwerkbedrijven 8,5 euro per uur bedraagt voor werknemers met een sociaal statuut die minder snel werken dan een gedetineerde. Ze vragen niet dat het werken in gevangenissen stopgezet wordt, maar wel dat de prijzen gelijkgetrokken worden.*

Dankzij een overeenkomst uit 2011 konden de prijzen op elkaar afgestemd worden en konden er zelfs contracten geweigerd worden als er concurrentie vastgesteld werd. Die overeenkomst werd later door de rechter vernietigd, maar het blijft mogelijk naar de geest ervan terug te grijpen.

Heeft men zich over deze kwestie gebogen? Hebt u de maatwerkbedrijven in de regio ontmoet om naar oplossingen te zoeken? Hoe kan oneerlijke concurrentie tussen

travail des détenu.e.s et la mise à l'emploi des personnes en situation de handicap?

10.02 **Vincent Van Quickenborne**, ministre: Chers collègues, à la suite d'une plainte d'un client de la Régie du travail pénitentiaire (RTP), qui a dénoncé la convention pour concurrence déloyale, les fédérations patronales ont mis fin à cette convention de 2011 en février 2013. La RTP continue néanmoins à travailler dans l'esprit de la convention. La RTP s'est restructurée et modernisée. Elle a développé des activités commerciales via six équipes régionales composées chacune, entre autres, de deux *account managers.* La RTP a également développé son identité commerciale qui s'appelle Cellmade. Il est dès lors logique qu'on parle de plus en plus de Cellmade. C'est un joli nom, Cellmade!

Les détenus n'ont en effet pas de contrat de travail car ils ne reçoivent pas un salaire mais une gratification. Cellmade ne paye pas de cotisations sociales mais Cellmade ne reçoit pas non plus de subsides. Le tarif de base de Cellmade est actuellement de minimum 6 euros de l'heure. Pour ce tarif, Cellmade met à disposition de l'entrepreneur privé une surface et une main d'œuvre. C'est à l'entrepreneur privé d'acheminer dans l'atelier les matières premières, les machines, l'outillage et les vêtements spécifiques. Si Cellmade fait face à des coûts supplémentaires de production, ces coûts sont ajoutés aux 6 euros de l'heure. Dans les ateliers de production, le tarif minimum est de 8 à 9 euros de l'heure. Par ailleurs, il faut souligner que Cellmade fait face à plusieurs inconvénients commerciaux. J'en citerai trois.

Premièrement, le déficit d'image. L'image véhiculée par le monde pénitentiaire n'est pas toujours facile à assumer par les entrepreneurs qui font appel à nos services. Deuxièmement, l'accessibilité des établissements. Entrer et sortir de prison est chronophage. Il faut se plier à des mesures de sécurité et de contrôle qui sont des freins pour faire appel à Cellmade. Troisièmement, les délais ne sont pas toujours respectés en raison du manque de personnel ou des grèves.

Ceci concerne le tableau général. En ce qui concerne plus spécifiquement Haren, les premiers ateliers vont ouvrir leurs portes à la fin de cette année. Cela signifie également que ceux de Forest et de Berkendael vont fermer. Les premiers clients qui vont arriver à Haren seront dès lors ceux qui collaborent déjà actuellement avec ces ateliers. En ce qui concerne le site de Saint-Gilles, l'impact de la décision de garder une partie de l'infrastructure pour l'ouverture de ces ateliers est encore à l'étude.

Plusieurs clients actuels de Cellmade vont également augmenter leur collaboration en développant certaines activités à Haren. Il est donc encore trop tôt pour savoir quelle sera l'évolution à Haren.

Je tiens enfin à souligner la nécessité de continuer à offrir du travail aux détenus. Le travail dans les prisons n'est pas neuf. Il est présent dans tout le pays et doit rester à des prix concurrentiels car ce travail est un véritable outil de réinsertion et de lutte contre la récidive.

Cela n'avait auparavant pas posé de problème. Par conséquent, je ne vois pas pourquoi ce serait différent à Haren.

het werk van gedetineerden en de werkgelegenheid van gehandicapten vermeden worden?

10.02 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Na een klacht van een klant van de Regie van de Gevangenisarbeid (RGA) die de overeenkomst van 2011 als oneerlijke concurrentie aanmerkte, hebben de werkgeversorganisaties ze in 2013 beëindigd. Niettemin blijft de RGA in de geest van de overeenkomst werken en heeft ze haar commerciële activiteiten onder het label 'Cellmade' geherstructureerd, gemoderniseerd en verder uitgebouwd.

Gedetineerden hebben geen arbeidsovereenkomst: ze ontvangen geen loon, maar een gratificatie. Cellmade betaalt geen sociale-zekerheidsbijdragen, maar ontvangt ook geen subsidies. Voor het basistarief van 6 euro per uur stelt Cellmade ruimte en een werkkracht ter beschikking van de particuliere ondernemer, die voor de rest moet zorgen. Als Cellmade extra kosten heeft, worden die aan het basistarief toegevoegd. Cellmade heeft te kampen met een aantal nadelen, zoals een imagoprobleem, de toegankelijkheid van de inrichtingen en deadlines die moeilijk haalbaar zijn door personeelstekort of stakingen.

De werkplaatsen van de gevangenis van Haren zullen aan het eind van het jaar openen, die van de gevangenis van Vorst en Berkendael zullen sluiten. De beslissing om een deel van de werkplaatsen van de gevangenis van Sint-Gillis open te houden staat nog in beraad. Verschillende klanten zullen bepaalde activiteiten in Haren ontplooien: het is nog te vroeg om te zeggen wat dat zal opleveren.

Gevangenisarbeid is geen nieuwigheid. De prijzen moeten concurrerend blijven aangezien dat werk een instrument voor reintegratie is waarmee recidive

Par ailleurs, 1 700 détenus travaillent dans les ateliers. Les travaux y sont exécutés pour le compte d'entrepreneurs privés, en comparaison des 25 000 travailleurs employés dans les entreprises de travail adapté. Le travail pénitentiaire représente donc moins de 7 %.

Pour conclure, je puis vous rassurer: nous sommes toujours ouverts à la concertation avec les entreprises de travail adapté.

Madame la présidente, veuillez m'excuser, car j'ai dépassé mon temps de parole de 55 secondes.

bestreden kan worden.

In de werkplaatsen waar er werken worden uitgevoerd voor rekening van privébedrijven zijn er 1.700 gedetineerden aan de slag. De maatwerkbedrijven stellen 25.000 mensen tewerk. Wij staan open voor een discussie met de maatwerkbedrijven.

10.03 **Claire Hugon** (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, je vous remercie de cet état des lieux.

Pour être très claire, je ne remettais évidemment pas en cause l'importance et l'utilité du travail pénitentiaire. Je sais que nous sommes d'accord à ce sujet, même si cela devrait pouvoir s'organiser au moyen d'un contrat de travail, d'une rémunération plus élevée et des droits sociaux qui les accompagnent. Bref, c'est un autre débat!

Il importe, en tout cas, de ne pas installer une concurrence entre deux secteurs qui visent à offrir du travail à des gens en difficulté. J'entends que vous m'assurez que la situation actuelle ne va pas être bouleversée et que vous restez ouvert à la concertation. Étant donné les craintes exprimées par le secteur des ETA, il me paraîtrait utile de prendre une initiative à leur égard, en vue d'apaiser les inquiétudes qui restent assez vives.

10.03 **Claire Hugon** (Ecolo-Groen): Ik wil de gevangenisarbeid niet ter discussie stellen, hoewel de gedetineerden die aan de slag zijn een betere vergoeding en meer sociale rechten zouden moeten krijgen. Men mag evenmin een concurrentie creëren tussen twee sectoren die werk verschaffen aan mensen met bijzondere moeilijkheden. Het zou nuttig zijn om de maatwerkbedrijven in dit verband gerust te stellen.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

11 Question de Vanessa Matz à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Le financement des peines alternatives" (55026896C)
11 Vraag van Vanessa Matz aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De financiering van de alternatieve straffen" (55026896C)

11.01 **Vanessa Matz** (Les Engagés): Madame la présidente, monsieur le ministre, nous le savons tous, la prison devrait être le remède ultime pour sanctionner les personnes délinquantes. La récidive est énorme en Belgique et le système carcéral y est pour beaucoup.

Vous avez dit être favorable au développement de peines alternatives et, dans le même temps, vous souhaitez exécuter toutes les courtes peines. Une sanction doit être exécutée, c'est bien clair, mais de quelles sanctions parlons-nous? De ces sanctions qui amènent inévitablement à la récidive puisque la prison ne guérit pas, bien au contraire, ou de ces peines de prison qui pourraient être transformées en peines constructives pour la personne condamnée et pour la société en général.

La presse relatait les montants astronomiques qui sont alloués pour chaque personne détenue et les cacahuètes – excusez-moi l'expression – allouées aux peines alternatives. Que les prisons doivent absolument être refinancées, c'est une évidence, mais ne faut-il pas mettre aussi les moyens pour des méthodes alternatives dont les scientifiques affirment depuis longtemps qu'elles pourraient

11.01 **Vanessa Matz** (Les Engagés): De gevangenis zou het uiterste middel moeten zijn om delinquenten te bestraffen. De recidive in België is enorm hoog en dat is voor een groot deel te wijten aan het gevangeniswezen.

U hebt gezegd dat u voorstander bent van meer alternatieve straffen.

In de pers staat te lezen dat er astronomische bedragen gealloceerd worden voor elke gedetineerde en peanuts voor de alternatieve straffen. Wetenschappers stellen al lang dat alternatieve methoden voor een forse daling van de recidivegraad zouden kunnen zorgen. De hervorming van

diminuer drastiquement le taux de récidive? La réforme du Code pénal devrait ainsi aller dans ce sens pour amorcer un changement d'application de la loi pénale.

Monsieur le ministre, quelle est votre analyse de la situation? Quelles sont vos perspectives en matière de financement des sanctions alternatives? Ne faut-il pas une aide du fédéral aux entités fédérées pour améliorer ces perspectives et faire fonctionner ces méthodes? Votre réforme du Code pénal va-t-elle résolument dans ce sens?

Je me permets d'illustrer mon propos par un exemple. J'ai visité hier un refuge pour animaux où des personnes exécutant une peine alternative sont régulièrement employées. Les responsables de ce refuge me rappelaient toute l'importance de continuer. Vraisemblablement, cela se passe très bien tant pour les personnes effectuant une peine alternative que pour le refuge pour qui leur travail est appréciable dans des temps qui sont difficiles pour toutes les associations. Ils me rappelaient donc l'importance de ce système et de son financement pour pouvoir continuer à leur envoyer des personnes.

11.02 **Vincent Van Quickenborne**, ministre: Madame la présidente, chère collègue, l'article auquel vous faites référence est lié aux 25 ans de l'ASBL Arpège-Prélude qui dispense des formations dans le cadre des subsides gérés par les Communautés.

Lors de la sixième réforme de l'État, une partie des montants liés à ces subsides a été transférée au budget de ces Communautés. C'est le cas des subsides versés à cette ASBL. Certains de ces budgets sont restés au sein du budget fédéral et sont versés notamment pour les projets de peine de travail, de formation, de thérapie et ce, sur la base des décisions prises par les Communautés au sein de la Conférence interministérielle Maisons de justice.

Depuis cette sixième réforme, ce sont donc les Communautés qui sont en charge du suivi et de l'encadrement de ces mesures alternatives. C'est donc vers elles que devrait se diriger votre question.

Cela étant, sur le fond, je dois souligner que j'ai toujours soutenu que la prison devait être le remède ultime et que d'autres options devaient être prises avant d'en arriver à prononcer une peine d'emprisonnement. C'est la raison pour laquelle je défends ardemment les initiatives que l'approche M, la politique de réaction immédiate – apparemment, cela s'appelle du tac au tac –, ou encore les champs de réparation, autant d'exemples de peines alternatives.

En matière de roulage, je suis également favorable à l'utilisation de mesures alternatives. En effet, les chiffres montrent que celles-ci sont beaucoup plus efficaces. Ainsi, les récidives ont chuté de 41 % après que les conducteurs condamnés pour une infraction au Code de la route ont dû suivre un programme d'apprentissage obligatoire auprès de VIAS, mais c'est surtout la réforme du Code pénal, dont on a déjà parlé aujourd'hui, qui va véritablement apporter une révolution copernicienne pour donner un nouveau sens aux peines.

En attendant, je vous rappelle que des montants énormes sont investis par ce gouvernement en recrutement de personnel pour les prisons et leur nouvelle fonction d'accompagnateurs de détention,

het Strafwetboek zou in die richting moeten gaan.

Wat is uw analyse van de situatie? Welke perspectieven ziet u voor de financiering van de alternatieve straffen? Moeten de deelgebieden geen federale steun krijgen? Gaat uw hervorming van het Strafwetboek in die zin?

11.02 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Het artikel waarop u doelt is verschenen naar aanleiding van het 25-jarige bestaan van de vzw Arpège-Prélude, die opleidingen verstrekt in het kader van de subsidies die door de Gemeenschappen beheerd worden.

Tijdens de zesde staatshervorming werd een deel van de subsidies overgeheveld naar de begroting van de Gemeenschappen. Dat is het geval voor de subsidies die aan die vzw toegekend worden. Sommige van die budgetten vallen nog altijd onder de federale begroting en worden toegekend voor de projecten inzake werkstraffen, opleiding en therapie, op basis van de beslissingen die door de Gemeenschappen genomen worden.

De Gemeenschappen zijn bevoegd voor de follow-up en de omkadering van die alternatieve straffen, ik verwijs u dan ook naar hen.

Ik heb altijd beweerd dat de gevangenis het ultimum remedium moet zijn en dat men eerst andere oplossingen moet zoeken alvorens iemand naar de gevangenis te sturen. Daarom verdedig ik initia-

mais également pour la mise en place des maisons de détention qui permettront également de lancer l'initiative des détentions à petite échelle, dont tous les acteurs s'accordent à dire que c'est une excellente initiative. Ce n'est pas une peine alternative, mais l'effet est le même. C'est la raison pour laquelle, croyez-moi, les montants évoqués sont loin d'être des cacahuètes.

Je suis aussi convaincu que si le juge prononce une peine de prison, celle-ci doit être exécutée.

tieven zoals het lik-op-stukbeleid of de herstelstraffen. Wat verkeersovertredingen betreft, zijn alternatieve straffen zoals opleidingsprogramma's doeltreffender dan andere straffen.

In afwachting van de hervorming van het Strafwetboek, waardoor de straffen een nieuwe invulling zullen krijgen, investeert de regering grote bedragen in het gevangenispersoneel en de nieuwe functie van detentiebegeleider, en in de detentiehuizen. Het betreft in dat geval geen alternatieve straf, maar het effect kan wel daarmee vergeleken worden. Wanneer de rechter tot slot een gevangenisstraf uitspreekt, moet die ook uitgevoerd worden.

11.03 **Vanessa Matz** (Les Engagés): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse. Si je comprends bien, il n'y a plus aucun financement fédéral concernant les peines alternatives. En raison de la réforme de l'État, l'ensemble des moyens pour organiser ces peines alternatives vont vers les maisons de justice et donc vers les Communautés. Il me semblait qu'il restait des budgets fédéraux pour financer les peines alternatives.

11.03 **Vanessa Matz** (Les Engagés): Zijn er nog federale budgetten die gebruikt kunnen worden voor de financiering van alternatieve straffen?

11.04 **Vincent Van Quickenborne**, ministre: Je peux vous fournir le détail par écrit. Il n'y a pas de problème. Certains budgets restés au sein du budget fédéral sont versés pour assurer des projets de peines de travail et de formation, basés sur des décisions prises par les Communautés et ce, en Conférence interministérielle.

11.04 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Die bestaan nog, met name voor de financiering van werk- en opleidingsstraffen, overeenkomstig de beslissingen van de Gemeenschappen. Ik zal u de details schriftelijk meedelen.

11.05 **Vanessa Matz** (Les Engagés): Et vous avez les montants? Ce serait bien de nous les envoyer!

11.06 **Vincent Van Quickenborne**, ministre: Absolument!

11.07 **Vanessa Matz** (Les Engagés): Il y a le volet prison, sur lequel vous augmentez le budget pour créer, au sein de la prison, une forme de parcours de détention. On s'en réjouit, mais aucun budget complémentaire n'est prévu à destination des entités fédérées pour organiser des peines alternatives.

Si vous pouviez me transmettre les chiffres demandés, ce serait bien, parce que j'entends aussi votre volonté de dire qu'en matière de roulage, vous constatez qu'une peine alternative a plus d'effets qu'une peine de prison.

Évidemment, il ne s'agit pas de contester la légitimité d'une peine – ce n'est pas mon propos – mais plutôt de réfléchir à une solution plus efficace et moins onéreuse qu'une place en prison.

11.07 **Vanessa Matz** (Les Engagés): Ik stel vast dat u ervan overtuigd bent dat alternatieve straffen doeltreffend zijn, met name op het vlak van verkeersovertredingen.

We moeten kiezen voor de efficiëntste oplossing die het minste kost.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

11.08 **Vincent Van Quickenborne**, ministre: Madame la présidente, madame Matz, veuillez m'excuser, mais il me reste le temps pour une seule question, car un kern se réunit à midi.

La **présidente**: Nous en arrivons à la question n° 55026898C de Mme Matz sur le déficit de directeurs de prison.

11.09 **Vanessa Matz** (Les Engagés): J'ai également, ainsi que d'autres collègues, une question sur les soins de santé. Avez-vous le temps, monsieur le ministre?

La **présidente**: M. le ministre ne peut pas rester.

11.10 **Vincent Van Quickenborne**, ministre: Si tous les députés renvoient au texte écrit de leurs questions, je peux vous en donner les réponses et écouter vos répliques. Si vous souhaitez intervenir en lisant vos questions, là, je crains que je n'aurais pas le temps parce que je dois être au kern à midi. Le premier ministre commence toujours à temps.

12 Questions jointes de
- Vanessa Matz à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Les soins de santé en prison" (55026897C)
- Claire Hugon à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Le décès d'un détenu à la prison de Nivelles le 27 novembre 2021" (55026907C)
- Sophie Rohonyi à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Les soins de santé des détenus à la prison de Nivelles et le transfert des compétences" (55027022C)
- Khalil Aouasti à Vincent Van Quickenborne (VPM Justice et Mer du Nord) sur "Le décès d'un détenu à la prison de Nivelles" (55027079C)
12 Samengevoegde vragen van
- Vanessa Matz aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De gezondheidszorg in de gevangenis" (55026897C)
- Claire Hugon aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "Het overlijden van een gedetineerde in de gevangenis van Nijvel op 27 november 2021" (55026907C)
- Sophie Rohonyi aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De gezondheidszorg voor gedetineerden in de Nijvelse gevangenis en de overheveling v.d. bevoegdheden" (55027022C)
- Khalil Aouasti aan Vincent Van Quickenborne (VEM Justitie en Noordzee) over "De dood van een gedetineerde in de gevangenis van Nijvel" (55027079C)

12.01 **Vanessa Matz** (Les Engagés): *Monsieur le vice-premier ministre, un détenu est décédé à la prison de Nivelles en novembre dernier. L'observatoire international des prisons relève que ce décès serait du au fait que le malade n'aurait pas eu la possibilité d'être ausculté, si ce n'est à distance.*

L'OIP a été interpellé par des personnes qui sont en lien direct avec la prison de Nivelles et qui dénoncent que rien n'est décidé sur ce qu'il faut faire en cas de problème médical urgent

L'organisme dénonce l'absence de continuité des soins et – plus largement – les violations du droit à la santé des détenus même si votre volonté est d'améliorer cette qualité de soins.

Monsieur le vice-premier ministre,

Voici mes questions ,
1.Quelle est votre analyse des causes de ce décès suite à l'annonce de l'OIP?

12.01 **Vanessa Matz** (Les Engagés): *In november 2021 overleed er in de gevangenis van Nijvel een gedetineerde. Volgens het Observatoire International des Prisons (OIP) zou deze zieke gevangene niet de mogelijkheid gekregen hebben om onderzocht te worden. Sommigen klagen aan dat het onduidelijk is wat er gedaan moet worden in geval van een dringend medisch probleem. Het OIP hekelt het gebrek aan zorgcontinuïteit en de schendingen van het recht op gezondheid van de gedetineerden.*

Wat is uw analyse van de oorzaken van dit sterfgeval? Wat

2.Quelles sont les mesures que vous avez prises et prenez pour faire face à ces déficits de soins médicaux appropriés dans les prisons?

Je vous remercie pour vos réponses.

12.02 **Claire Hugon** (Ecolo-Groen): *Monsieur le ministre, le 12 janvier dernier, je vous interrogeais sur le décès d'un détenu à la prison de Nivelles. Vous m'avez indiqué que le détenu avait été vu par un médecin dans les 24h de son arrivée, comme l'exige la loi, qu'il avait reçu des médicaments mais qu'aucun problème grave n'avait été identifié, et que son décès était inattendu.*

La presse de ce 13 avril relaie la version suivante: Monsieur Z n'aurait été examiné à son arrivée qu'à travers un guichet car la porte ne pouvait pas être ouverte; malgré des vomissements allant en s'aggravant - et accompagnés de sang depuis la veille du décès - et un affaiblissement important du détenu, celui-ci n'aurait pas fait l'objet d'une consultation en bonne et due forme sur les plus de 48h qu'il aura passées à la prison de Nivelles.

Le Parquet de Nivelles est saisi et l'information judiciaire est en cours; ce n'est pas sur l'aspect judiciaire que je souhaite vous interroger aujourd'hui.

Le 10 décembre, sur la base des renseignements qui lui étaient rapportés, le Conseil de surveillance pénitentiaire adressait un courrier au Directeur général des établissements pénitentiaires afin de demander l'ouverture d'une enquête interne. Il semblerait que cette demande n'ait pas reçu de réponse à ce jour.

Monsieur le ministre, voici mes questions :
- l'examen médical à l'arrivée d'un détenu, conduit à travers une porte et non directement sur cette personne, répond-il au prescrit de l'art. 89 la loi de 2005?

- selon l'OIP, à Nivelles, dès 15h30 aucune présence médicale ou infirmière n'est assurée, même par téléphone, et les généralistes de la Ville refuseraient de venir sur place. Ce problème n'est pas restreint à la prison de Nivelles mais est généralisé. De quelle formation disposent les agents pour déterminer si une intervention médicale urgente est nécessaire ou non ? La lourdeur de la procédure d'urgence nocture ne risque-t-elle pas de faire renoncer à une intervention nécessaire ? Quelles mesures pourraient être mises en place pour assurer un meilleur remplissage du cadre et ainsi un meilleur suivi de la santé en prison ?

- quelle suite a été ou sera réservée à la demande d'enquête interne du CCSP?

- que pouvez-vous répondre aux recommandations du CCSP concernant la révision des protocoles de suivi d'un décès en détention?

doet u om het gebrek aan medische zorg te verhelpen?

12.02 **Claire Hugon** (Ecolo-Groen): *Op 12 januari zei u dat de gedetineerde door een geneesheer onderzocht werd binnen de 24 uur van zijn aankomst in de gevangenis, dat hij geneesmiddelen gekregen had, maar dat er geen ernstig probleem vastgesteld werd en dat zijn overlijden onverwacht kwam. Op 13 april berichtte de pers dat hij enkel door het luikje in de gevangenisdeur onderzocht werd. Ook al moest hij de dag vóór zijn overlijden heviger braken, zat er bloed in zijn braaksel en was hij sterk verzwakt, toch zou hij geen behoorlijk doktersconsult hebben gekregen. De zaak werd bij het parket van Nijvel aanhangig gemaakt en het opsporingsonderzoek is aan de gang. Op 10 december heeft de Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen (CTRG) gevraagd om een intern onderzoek te openen, maar daarop volgde er blijkbaar nog geen reactie.*

Is het overeenkomstig de bepalingen van de wet van 2005 dat het medisch onderzoek bij aankomst van een gedetineerde gebeurt doorheen het luikje in de deur?

Volgens het OIP is er vanaf 15.30 uur in Nijvel geen enkele arts meer aanwezig. De huisartsen van de stad zouden weigeren om naar de gevangenis te komen. Het betreft een algemeen probleem.

Welke opleiding hebben de penitentiair beambten gekregen om te bepalen of een medische interventie nodig is? Dreigt de omslachtige noodprocedure voor 's nachts ertoe te leiden dat men van een interventie afziet? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de personeelsformatie beter ingevuld raakt en dat de gezondheid in de gevangenis beter opgevolgd

12.03 **Sophie Rohonyi** (DéFI): *Monsieur le Ministre, le 27 novembre dernier, un détenu de la prison de Nivelles a été retrouvé mort dans sa cellule. Vous le savez, parce que vous avez déjà été interrogé à ce sujet, il y a déjà plusieurs semaines, par ma collègue Hugon.*

Votre réponse à sa question m'a toutefois paru complètement insatisfaisante, en ce qu'elle donnait l'impression que tout allait bien, et qu'il n'y avait aucun problème en ce qui concerne les soins de santé des détenus à la prison de Nivelles.

Ce n'est en effet pas ce qu'il ressort de plusieurs témoignages et d'un récent communiqué de l'OIP qui dénoncent les violations du droit à la santé des détenus:

1.Le cadre médical ne serait toujours pas rempli, avec de nombreuses tranches horaires où aucun médecin ni infirmier n'est disponible, en présentiel ou par téléphone!

2.Les médecins généralistes refusent de se rendre dans la prison de jour comme de nuit et il revient aux agents sans aucune formation médicale de juger de la nécessité de faire appel au 112. Cette difficulté d'attirer des médecins externes est d'ailleurs répandue en Wallonie, notamment à la prison de Leuze, que j'ai eu l'occasion de visiter il y a quelques mois.

3.Lorsqu'il faut emmener des détenus à l'hôpital, ceux-ci sont emmenés par des agents et non par la police, qui ne se déplace pas systématiquement, ce qui a pour conséquence que la prison reste avec une permanence médicale insuffisante!

Si l'on regarde les prisons, ce n'est pas mieux. A Bruxelles, les rendez-vous chez les médecins spécialistes sont régulièrement annulés, faute d'effectifs policiers pour y acheminer les détenus. Les soins dentaires ont été suspendus entre août et octobre faute de local salubre et de dentiste. Quant aux problèmes de santé mentale, ils ne sont toujours pas adaptés, faute de personnel soignant.

En conséquence, Monsieur le Ministre:

•Reconnaissez-vous les problèmes identifiés concernant les soins de santé à la prison de Nivelles? Envisagez-vous d'y apporter une solution dans les meilleurs délais?

•Le directeur général des établissements pénitentiaires a été interpellé par le CCSP pour mener une enquête interne et revoir les protocoles particuliers à suivre après un décès en détention. Y êtes-vous favorable? Si non, pour quelle raison?

•Enfin, je vous avais interrogé en juin dernier quant au transfert des compétences relatives à la santé des détenus au SPF Santé wordt? Op welke manier werd er gevolg gegeven aan de vraag van de CTRG? Wat is uw reactie op de aanbevelingen tot herziening van de protocollen inzake de opvolging van een sterfgeval in de gevangenis?

12.03 **Sophie Rohonyi** (DéFI): *Op 27 november werd een gedetineerde in de gevangenis van Nijvel dood aangetroffen in zijn cel. Volgens u was er kennelijk geen probleem met de gezondheidszorg in de gevangenis. In getuigenissen en een communiqué van het OIP worden de schendingen van het recht op gezondheid van de gedetineerden nochtans aangeklaagd. De medische personeelsformatie zou niet vervuld zijn en er zou tijdens vele tijdsblokken geen enkele arts beschikbaar zijn! Aangezien de huisartsen weigeren om naar de gevangenis te komen, moeten de penitentiair beambten beoordelen of het nodig is om een beroep te doen op de dienst 112, zonder dat zij daarvoor opgeleid zijn. De gedetineerden worden door de penitentiair beambten naar het ziekenhuis gebracht, waardoor er nog minder medische permanentie is!*

In Brussel worden afspraken bij specialisten geregeld geannuleerd bij gebrek aan politieagenten om de gevangenen ter plaatse te brengen. In de periode van augustus tot oktober werd de tandzorg opgeschort bij gebrek aan een hygiënische ruimte. Bij gebrek aan personeel worden geestelijke gezondheidsproblemen niet behandeld.

Erkent u dat er in de gevangenis van Nijvel problemen zijn met de gezondheidszorg? Overweegt u om daarvoor snel oplossingen aan te reiken?

Publique. Pouvez-vous m'informer sur l'avancement de ce transfert? Pouvons-nous espérer qu'il ait lieu avant la fin de la législature comme promis dans l'accord de gouvernement?

12.05 **Vincent Van Quickenborne**, ministre: Chers collègues, vos questions abordent quatre points différents.

Premièrement, s'agissant du décès fin novembre d'un détenu à la prison de Nivelles, j'ai déjà eu l'occasion de répondre sur ce qu'il s'est passé et sur ce qui m'a été rapporté par mes services. Le décès de l'intéressé a été signalé comme il se doit au parquet, qui a envoyé un médecin légiste. Ce dernier a conclu à une mort naturelle.

Auparavant, le détenu avait été vu par le médecin et s'était effectivement plaint de douleurs au ventre le soir précédant son décès. L'assistant pénitentiaire de service l'a donc vu avant de quitter son service mais l'état de l'intéressé n'a pas été jugé alarmant. Il a toutefois été inscrit sur la liste des détenus à voir par le médecin le lendemain et l'assistant pénitentiaire a demandé au service de nuit d'être attentif à l'évolution de la situation.

Il n'a pas été nécessaire de demander une surveillance spéciale pour l'intéressé car à Nivelles, cette surveillance est en place pour tous les arrivants, ce qui était le cas de cette personne. Il a donc été vu plusieurs fois durant la nuit. De plus, l'intéressé se trouvait dans une cellule avec un autre détenu. Aucun incident n'a été signalé durant la nuit. Malheureusement, le lendemain, le décès a été constaté. Il a été considéré comme naturel.

Le Conseil central de surveillance pénitentiaire a interpellé le parquet qui a demandé d'autres devoirs et auditions pour faire toute la lumière sur le déroulement complet de ces événements. Je ne manquerai pas de vous tenir informés des suites éventuelles.

Vous comprendrez, chers collègues, que je ne peux à ce stade vous donner plus d'éléments sur cette triste affaire.

Vos questions m'interpellent également sur les protocoles à suivre en matière de décès.

Comme je l'avais souligné en janvier, il existe des procédures claires en matière de décès. Elles passent notamment par le fait de prévenir le parquet et le médecin traitant ou les services d'urgence. Il n'y a donc pas a priori de raisons particulières de revoir ces procédures. J'ai toutefois demandé à mon administration d'analyser les éventuelles améliorations que l'on pourrait encore apporter à ces procédures, notamment en termes de rapportage.

Ensuite, il convient d'aborder les soins en prison, notamment à la prison de Nivelles. Comme j'ai déjà eu l'occasion de l'évoquer en 2021, le départ inopiné d'un des médecins de la prison a amené une situation difficile. Plusieurs médecins se sont succédé pour assurer au mieux la permanence des soins. Il a fallu attendre le début de cette année pour que la situation se stabilise.

J'attire toutefois votre attention, chers collègues, sur le fait que vos questions évoquent également les permanences en dehors des heures de bureau, le week-end où là, seuls les centres médicaux de

12.05 Minister **Vincent Van Quickenborne**: Ik ben al ingegaan op het overlijden van een gedetineerde in de gevangenis van Nijvel eind november. Het overlijden werd gemeld aan het parket. Volgens de wetsdokter ging het om een natuurlijke dood. De gedetineerde in kwestie werd ontvangen door de arts en had de avond voordien geklaagd over buikpijn. Zijn toestand werd niet als alarmerend aangemerkt door de penitentiair assistent, maar hij stond wel op de lijst van gedetineerden die de arts de volgende dag zou ontvangen. De assistent had de nachtdienst gevraagd om de evolutie van zijn toestand in het oog te houden.

In Nijvel geldt er een bijzonder toezicht voor alle nieuwkomers. De gedetineerde werd tijdens de nacht verschillende keren gecontroleerd. Hij bevond zich in een cel met een andere gedetineerde en er werd geen enkel incident gemeld. Het overlijden werd als een natuurlijk overlijden beschouwd. De CTRG heeft het parket geïnterpelleerd en het parket heeft bijkomende onderzoeksdaden en verhoren gevraagd.

Er bestaan duidelijke procedures in geval van een overlijden: men moet het parket, de behandelende arts of de hulpdiensten inlichten. Er is geen reden om die procedures te herzien, maar ik heb gevraagd om na te gaan of er verbeteringen kunnen worden aangebracht, met name wat de rapportering betreft.

Door het onverwachte vertrek van een van de artsen van de gevangenis van Nijvel is er een moeilijke situatie ontstaan. De zorgpermanentie werd door verschillende opeenvolgende artsen verzekerd. In het begin van dit jaar is de situatie gestabiliseerd.

Lantin, Saint-Gilles et Brugge et les quartiers pour internés de Merksplas et Paifve assurent une présence de service médical 24 heures sur 24, 7 jours sur 7. Dans les autres prisons, il est de fait régulièrement fait appel aux urgences en cas de problème.

Pour répondre à la dernière question, la Conférence interministérielle Santé publique et Justice continue d'avancer. Après une décision positive de la CIM, les groupes de travail ont été lancés en vue de l'élaboration de la future politique en matière de gestionnaires de projets. Ils ont été désignés tant pour le SPF Santé publique que pour le SPF Justice. Je ne manquerai pas de revenir vers vous à ce sujet dès que les avancées et un timing concret seront déterminés.

Buiten de kantooruren wordt er alleen in de medische centra van Lantin, Sint-Gillis en Brugge en in de afdelingen voor geïnterneerden van Merksplas en Paifve een aanwezigheid van de medische dienst de klok rond en 7/7 verzekerd.

De IMC Volksgezondheid en Justitie blijft haar werkzaamheden voortzetten. Na een positieve beslissing van de IMC werden er werkgroepen opgericht met het oog gericht op de uitwerking van het toekomstige beleid inzake projectbeheer. De werkgroepen werden aangewezen voor de FOD Volksgezondheid en de FOD Justitie.

12.06 **Vanessa Matz** (Les Engagés): Monsieur le ministre, au-delà de la situation dramatique et particulière qui s'est produite à Nivelles et pour laquelle une enquête est en cours – il y a la volonté de savoir exactement ce qui s'est passé –, la question des soins médicaux en prison évoquée précédemment se pose, ainsi que la question de la permanence. Comme vous venez de le rappeler, il y a des établissements dans lesquels il existe une permanence de soins 24 heures sur 24, 7 jours sur 7. Pour d'autres établissements pénitentiaires, ce n'est pas le cas. Cela ne devrait-il pas être revu tout simplement? On sait que c'est compliqué de faire appel aux urgences et que les procédures ne sont pas tout à fait les mêmes que lors d'interventions dans un domicile privé. Il me semble que la question doit être posée.

Comme vous l'avez signalé, il y a une augmentation générale – presque le double – des soins médicaux en prison, principalement pour les internés. Mais ici, ne faut-il pas une permanence 24 heures sur 24, 7 jours sur 7 dans l'ensemble des établissements?

J'espère que nous pourrons voir clair sur les faits et sur ce qui s'est passé. L'Observatoire international des prisons, qui a été interpellé, dénonce l'absence de continuité des soins. Il me semble qu'on est bien là dans la question centrale d'une présence permanente de quelqu'un sur place. À cet égard, je pense qu'il faudrait revoir cette manière de procéder.

12.06 **Vanessa Matz** (Les Engagés): Ik hoop dat we duidelijkheid over de feiten zullen krijgen. Het OIP hekelt het gebrek aan continuïteit van de zorg. Zou men niet in alle penitentiaire inrichtingen een medische permanentie de klok rond moeten organiseren? Het is niet gemakkelijk om in de gevangenissen een beroep te doen op de spoeddiensten, temeer daar de zorgvraag recent verdubbeld is.

12.07 **Claire Hugon** (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, je vous avais effectivement déjà interrogé à ce sujet en janvier. En effet, une version des faits assez différente de celle qui vous a visiblement été rapportée circule. J'avais donc jugé important de vous interroger à nouveau. Bien sûr, le parquet conclut à une mort naturelle. Peut-on considérer qu'il s'agit d'une mort naturelle quand on meurt la nuit dans sa cellule alors qu'on avait des symptômes depuis 48 heures?

Je me pose la question de la formation des personnes, qui ne sont pas du personnel médical, qui décident dans un tel cas que la situation ne mérite pas une prise en charge médicale immédiate. Il

12.07 **Claire Hugon** (Ecolo-Groen): Ik had u hierover in januari al ondervraagd, maar er circuleert een versie van de feiten die verschilt van de uwe. Het parket heeft besloten dat het een natuurlijk overlijden betrof, maar ik stel me vragen over de opleiding van niet-medisch personeel dat het in die gevallen niet nodig vindt om de gedetineerde medisch te

me semble qu'il faut quand même certaines compétences médicales pour pouvoir poser ce constat. Je me demande donc dans quelle mesure les agents ou les personnes qui prennent ces décisions sont formées pour ce faire.

Dans la version qui circule, il y a aussi l'affirmation que l'homme décédé a en réalité été vu par un médecin uniquement à travers un guichet de porte. Cela me paraît important à élucider. En effet, je ne suis pas sûre que cela répond au prescrit légal.

Je m'interroge également sur l'absence de réponse par l'administration à la demande du Conseil central de surveillance pénitentiaire d'une enquête interne pour vérifier, au-delà de l'information judiciaire, que tout s'est déroulé correctement et que certaines choses ne doivent pas être ajustées, comme l'a dit Mme Matz, en matière de permanence médicale. Dans ce genre de situation, on peut penser que des proches des détenus pourraient être tentés d'engager la responsabilité de l'État, par exemple pour non-assistance à personne en danger.

Il faut réellement réussir à améliorer la prise en charge de ce genre de cas. Confier à des personnes non formées la responsabilité de déclarer qu'il faut ou pas une prise en charge médicale immédiate est, selon moi, risqué.

laten behandelen. Volgens een versie van de feiten zou de betrokkene door een arts gezien zijn via een deurluik. Is dat conform de wettelijke regels?

De administratie is niet ingegaan op de vraag van de CTRG om een intern onderzoek te starten en na te gaan of er een aanpassing nodig is. De familie van de gedetineerden zou de Staat voor het gerecht kunnen dagen. De behandeling van dergelijke gevallen moet verbeterd worden. Het is riskant om de verantwoordelijkheid voor het inschatten van de noodzaak om een gedetineerde te behandelen toe te vertrouwen aan personen die daar niet voor opgeleid zijn.

12.08 **Sophie Rohonyi** (DéFI): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses.

J'entends qu'une enquête interne est en cours, ce qui est une excellente chose. C'était indispensable surtout lorsque l'on voit, comme c'est le cas ici, que le parquet n'a pas voulu donner suite à la plainte déposée par le Conseil central de surveillance pénitentiaire.

Finalement, ce qui s'est passé à Nivelles est symptomatique de ce que l'on observe de manière générale dans l'ensemble de nos prisons, à savoir, comme cela a déjà été dit, un manque de personnel médical dans les prisons.

Vous avez dit vous-même que c'est l'assistant pénitentiaire qui a jugé que la situation du détenu dont question n'était pas préoccupante. Mais cet assistant pénitentiaire était-il suffisamment formé pour pouvoir le certifier? Il appartient, selon moi, à un médecin d'établir ce jugement. C'est en cela que je rejoins mes collègues, en particulier Mme Matz. En effet, une permanence médicale est indispensable en prison. C'est finalement le *minimum minimorum* si on veut respecter la dignité des détenus, mais aussi cette fameuse loi de principes qui insiste sur l'accès aux soins de santé en prison, comme c'est le cas à l'extérieur. Cela vaut tant pour la santé physique que pour la santé mentale.

Je me dois ici de rappeler les propos tenus récemment par Vincent Spronck, ancien directeur de la prison de Mons, mais aussi président de l'Association francophone des directeurs de prison, selon lequel 40 % des détenus ont un problème de santé mentale et 25 % ont une lourde pathologie psychiatrique.

Partant de ce constat, nous ne pouvons faire autrement que d'ouvrir une réflexion sur la nécessité d'une permanence médicale en prison.

12.08 **Sophie Rohonyi** (DéFI): Het lopende interne onderzoek is onontbeerlijk, temeer daar het parket geen gevolg gegeven heeft aan de klacht van de CTRG. Het geval in de gevangenis van Nijvel is symptomatisch voor het tekort aan medisch personeel in de gevangenis.

Was de penitentiair assistent opgeleid om te kunnen inschatten dat de toestand van de gedetineerde niet zorgwekkend was? Een arts moet zo een diagnose stellen. Er moet een medische wachtdienst ingesteld worden om de waardigheid van de gedetineerden te eerbiedigen en de basiswet, waarin de nadruk gelegd wordt op de toegang tot gezondheidszorg in de gevangenis, te respecteren.

Volgens de voorzitter van de Franstalige vereniging van gevangenisdirecteurs heeft 40 % van de gedetineerden een geestelijk gezondheidsprobleem en 25 % een ernstige psychiatrische aandoening. Er moet nagedacht worden over een medische wachtdienst in de gevangenis.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

De **voorzitster**: Vraag nr. 55026926C van de heer Ducarme wordt omgezet in een schriftelijke vraag. De andere vragen zullen volgende week worden behandeld.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.04 uur.
La réunion publique de commission est levée à 12 h 04.